"WIENIBE LIETUWNIKU"
—Iszejna kożna Sereda, AMERYKE, PLYMOUTH'E, PA.—

KASZTUOJE.

Ant Metu Amerykie.....$2.00
In Użmares.....$3.00

ABGARSINIMAJ.

Colis abgarsinimo ant metu.....$10.00
Wiena ejlute smulkiom litarom drukawota.....$00.25
Už coli.....$ 1.00
Pajeszkoimaj pażistamu ir giminiu mażeu colo.....$0.50
Antra karta.....$0.25

Abgarsinimaj suwienitu draugistiu nieko nesymoka.

PYNIGAJ kitajp nesisiuncze kajp tyk per "Money order" Postal Note" arba Registrawoto gromato ant tokio adreso:

Joseph Pauksztis, 128 MAIN Str., Plymouth, Pa.

Rankraszczej atsiusty no mus Broliu (korespondencyje) ne bus sugrażitos atgalos.

Juozapas Pauksztis, Iżduotojas.

The Weekly
"WIENIBE LIETUWNIKU"
APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "Newspaper" in Plymouth, Pa. Represents the interest of mor 75,000 Lithuanian in the United States
Subsbription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISIŲG.

One line once.....$0.25
One inch once.....$1.00
One inch, one year.....$10.00

All communications must be adresset:

Joseph Pauksztis, 128 MAIN Str., Plymouth, Pa.

The Printing Office of "Wienibe Lietuwniku" executes the cheapest, promptest and most correct printing in polish and lithuanian language.

Job Printing in all modern languages neatly executed.

Joseph Pauksztis, Publisher.

Nr. 26. Plymouth, Pa., diena 29 Berżelio (Sejos) 1887 M. Metas 2.

Enteret es second class matte., at the Post-office at Plymouth, Pa.

Łocnastis Juozapo Paukszczio. Raszitojas D. B. J. Tomaszauckas. Drukarne Nr. 128 MAIN Str., Plymouth, Pa.

Apprabata.

No pasyrodimo swietuj gazietos wardu „Wienibes" igi paskutyniam numarių skajczeu uwożnaj, o radias grażius pamokinimus o nieko prieszingo wieraj Katalikiszkaj duodu apprabata ir noru idant kożna familija Lietuwyszka skajtitu.

Kunigas A. Warnagiris.

LIETUWNIKAJ! LIETUWNIKAJ!

arba

LIETUWYSZKOS IR LENKISZKOS KOLONIJOS.

Hofa Park.

☞ PUJKEUSES ŁAUKAS ir gausyngeuse żeme Walstije Wisconsin padeta.

ORAS SWEJKAS ir WANDUO gardus. Ant kożnos kolonijos kury susydeda isz 40 akru łauko, randasy pujkus Medżej deł pasystatimo trobu rejkalingu deł gaspadoraus.

Grażus apraszimas su abżenklinimu (mapa) tu wysu koloniju, Su Tronoms, Kelejs, Upemys, ir Bażnitems bus atsusta dowanaj deł tu, ka pas mane atsyszauks rejkale apie łauka. Pasyskubinkite su pyrkimu gaspadorystu, arba użduokite ant tos rankpynigius.

Apie tikra dasyżinoima praszau raszit LENKISZKAJ, ANGEŁSKAJ arba WOKISZKAJ.

Tiesog Pas

J. J. HOF
119 W. Water str.
Milvaukee Wis.

Katras Nory Użsyraszit „WIENIBE LIETUWNIKU" Ir siust pynigus už ja, teguł ejna pas:

Jersey City – J. Raszkauc.
Alden, Pa. — Antoni Czernik.
Baltimore, M. D. — Kazimiera Żelegiri.
Chicago, Ill. — Bartłamieju Szpakewicze.
Cleveland, Ohio. — Franciszku Raczuna.
Elmira, N. Y. — A. Kazłaucka.
Mahanoy city. — Juozas Milauckas.
Mahanoy Plane, Pa. — I. Czerakawicze.
Nanticoke, Pa. — Tomasziu Butkewicze.
New York, N. Y. — Franciszkn Daugieławiczin.
Bridgeport, Conn. — J. Bezgiełła.
Pittston, Pa. — And Tepluszi.
Philadelphia, Pa. — Jurgi Dydwali.
Shenandoah, Pa. — Kazimieriu Radzewicziu.
Shenandoah, Pa. — Jona Bobina.
Shamokin, Pa. — Jos. Majaucka.
Stockton, Pa. — Matthew Will.
Union City, Pa. — Juozas Lymon.
Wanami, Pa. — J. Krakaucka.
Waterburio, Con.— J. Danisewicze.
Wilkes-Barre, Pa. — J. Kunca.
Wilkes-Barre, Pa. — J. Czernika.
Pittsburg, Pa. — Vinceenta Kudžiu.

Isz Redistes.

Pasyrodo Kad muso brolej szwento raszto ne megsta skajtit ba igi to łajko wos atsyszauke 600. Buwo noru Redistes idant kożnas wienas turetu ta skarba nes ka! kajp rodos niekas iss to ne bus. Du dolerej ant meto už tejp dydele kniga ir naudinga, taj suwys mażaj, ba rejke žinot, kad tris žmonis tury dyrbt o deł tu rejke užmoket weła popiera maszina ir pacztas. Taj jokiu daliku ne galima. Beda brolej, kad nežinote teip naudyngo raszto kokiu ira. Biblie.

Tejp brolej, grejczeus ne galima bus iżduot pakolej pyłnas skajtlis abonentu nebus, o kajp tik atsyszauks daugeus, tada su pagełba. Diewo pradesy me.

Prykłodaj deł girtuoklu.

(Tolesnys traukis.)

Mano Diewe! kożnas trucyznos sergstysy, ir niekam be žinios daktaro ne duoda, o ant ariełkos maž kas uwożoje! wysur liejesy kożno karczemoje, kożnam kajme, kożnam name, wysur ij žmogaus prota najkina, ne tik prota nes dusze ir kuna!

Ar ariełka ira sudrutinimu?

Trumpas atsakimas ir kożnas žino: kas žmogu drutina, taj matome, prieszingaj-gi, kas szkadije ir žinome. Ir tejp: jago žmogus prie procos tury gera duona, gera ir wyrała riebu, prietam szmoteli duonos, matome, kad pajege, drutas ir swejkas, tada gali dyrbt. Taj ir ariełka, jago žmogu drutina, taj kurys ja tankej gere, tury but drutas ir swejkas, o prie tam riebus kajp mejtelis. O kajp iszrodo girtuoklis! wietoje but swejku ir drutu, buna susnudes ir liga perimtas; wietoje but rau donu, iżbliszkes ir pamelina wes, wejdas iszpurtes; darbo dyrbt ne pajege, rankos ir wysas kunas dreba. Žinote patis ta girtuoklu dajnele:

Kad styklely gaucze,
Mažu atsygaucze.

Jau badaj! atsygausy, wysas sublukszy ir ne jausy gautos ligos no ariełkos.

Jago, žmogau, ariełka pryduoda drutuma, kodeł, kajp per daug atsygeri ant ritojaus pagirioji ir gulineji kajp keule, kada strenas tury numusztas; ar gał drutesnis buni? Taj-gi, jago ariełka pryduoda swejkata ir druti, taj kożnas girtuoklis turetu but drutu kajp lewas, o dełko girtuoklis susyrietes kajp szimtas negelu?!

Tejp, ariełka drutina, dżiowina ir peni, kad wieni iszrodo kajp skiedros ir szakalej, o kiti kajp mejtelej, taj ira: jog wieni gauna sukatas ir szmotajs płauczius isz kraukszcze, o kiti tinsta kajp bałwonaj; ir pyrmutinius ir antrus kwaraba grebe.

Asz taj cze raszau isz łocno daswieczinimo, ba maczeu sawo akimis:

Wienas su gereuse gałwa ir szirdże žmogus, łabaj rejkalingas deł oguło, ant sawo negiluko, pryjunko prie ariełkos per nedorus draugus tejp, kad be jos ne galejo rimt, ir nedurawus pora metu, tejp ji pereme, kad buwo panaszus in bajdikła ne in žmogu; apsłobo ir niekam ne tiko. Susyprato, nes jau buwo po łajk, negalesusyłajkit. Ira taj miłaszirdiste Pono Diewo jago gali iszyžadet to prakejkto gerimo. Gereuse tas gali pasakit apie wajsy ariełkos, kurys gere o potam pameta.

Daugelys tokiu randasy, kad negali po metu dałajkit, tada weła pradeda gert, ir tejp waro, kad ne poiłgam gała gauna.

Nes, ne wienas sako: – no darbo parejus, o stikleli iżsygert, taj kas kitas.

Tejsybe, tejp: ariełka žmoguj po procej pryduoda stypruma, nes deł tokio, kajp neliginant botagas deł rambaus arklo, arba łazda deł szunies. Szuo guli sau spakajnej, o ji arzint su łazda, tas kajp padukes; arklis kada jau susymuczije, stoje; nes duot su botagu taj tada gałuka trauks. Klausiu dabar: ar ta piktibe szunije talpynosy ar paejo isz łazdos, ar łazda piktibes pridawe, ne łazda suarzyno? Ir žmogu suwargusy, jago plicksy su łazda, taj dydžeuse sunkuma nesz ir kada słos ji pames ir muszis nieka ne znoczis, tejp liginaj su ariełka. Žmogus słobnas, drutinasy ariełka, nes tas drutinimas tiek jau słos daduos, pakolej paskutinio kwapo ne iżduos.

Ar ariełka szIłdo?

Žinomas dajktas kad szIłdo, jago pora puskwatierkiu iżgere. Tankeuse tejp suszyłdo, kad ne wienas, butdamas girtu žiemos łajke muszało nosy, ausys, o deł ko? ba buwo girtas. O kiek taj weła suszało, butdamas girtu! Jau ne wienas žino, kad žmogus daugeuse suszała per ariełka, o kodeł to nesywaktuoje. Ariełka suszIłdo, tejsybe, nes ka, smegenis, ant wysokiu palejstuwysztiu, nes kuna suwys atszałdo.

Asz jau esmiu pabuwes ant rasztinika no ariełkos ka iżdawinejau deł szinkoriu. Jau priesz taj, kada rastdawau ariełka pleczkoje, tankej patrauktdawau gurkszni; o dabar, kada gawau raktus no ariełkos, pradejau gert kajp werszis, nes manes ne pažino, ba jau buwau pryprates. Tejp jagamasteli prypratau, kad ant dienos po keles puskwatierkes iżgereu, ka ma ne gałwos ne apsuko. Ariełka pradejo but per słobna, gereu paskuj czista spyryta. Norynt ne nepasygereu niekados, wienok pradejau datirt syłpnumo: tankej gałwa skaudejo, krutine strenas, gawau trumpa pomieti, ka tuojaus užmirszau, ka ma liepe padarit; tankej wydurius gele; o wejdas, kartajs buwo pabales, taj weła melinas, arba raudonas, walgit negalejau. Wiena karta ponas liepe sest ant arklo ir jot in trecze kajma; o kada taj buwo wasara, sziłta, norejau gert, o po tejsybej kałbant, ałaus wieno negalejau gert, tiktaj su spyrytu, taj ir tada, užjojau in karczemele, pakele stowinte, liepeu duot kworta ałaus ir kwatierka spyrytaus, sumajszeu su ałum, iżgereu ir nujojau tolau.

(Tolaus bus daugeus.)

APRASZIMAS apie Ameryka.

(Tolesnis traukis.)

Gaspadorawymas Madisono.

Ne łabaj geraj stowejo dalikaj Suwienitu Wal., kada James Madisonas apeme waldze. Kupczista buwo sutrukdita, kożnam iszmysle, ukininkisto pradejo szakmintis wargas. Madisonas buwo geru ir tejsyngu žmogum, kury tuojaus ant pradžes žmonis pawidejo.

Tasines terp Suwienitu Wal. o Anglije tankej atsytikitdawo nuołatos; jau buwo weła rejkałus palitycznus pertrauke.

Napoleonas pasyrode brudesniu ne kajp anglikaj, ba abgarsyno, kad wysy łajwaj amerykantski, kurie prybuwo no 10 kowo 1810 meto in prystowas francuzyszkas, arba ketino prybut, liks sugriebti, per ka obywatelej amerykantski daug łajwu prapulde, už kuruos potam likos isznograditajs nes tiktaj kelinta dali.

Tie nuołatinej užkabineimaj per anglikus łabaj užrustyno Amerykonus, per ka giwentojej prysyspyrtdami gejde wajnos, ne žuretdamy ant to, kad Anglikaj daug buwo drutesni ba turejo 900 łajwu su 144,000 matrosu, o Suwieniti Walstej wos 12 dydesniu łajwus su 300 armotu. Žmonis ne atlejdo, ba wargas pradeio spaust kas katras łabeus.

Pryjaute no kelu metu, kad be wajnos ne apsyejs, o atsytikimaj 1811 m. pryskubyno taj.

Tam taj mete susybuntawojo Indyjonaj, ka ir je kente ta pati, ka Amerykonaj, ba isz priežastes sustoimo kupczistos, ne galejo parduotie skuru, o giwentojej Amerykos kas kartas gilin in wakarus juos grudo. Ant bunto likos pagunditajs per Anglikus. Keli sztamaj Indyjonu susytare ir pradejo užpuldinet ant giwentoju. Gubernatorys terytorum Indyjonos, susyrynko dydeli pułka ir užpuole ant Indyjonu, kurie rengesy užpułt ant abazo Amerykontsko.

Bajsy buwo musztine, wienok Amerykonaj ingalejo patrotitdamy 60 žmoniu ir 100 likos kolieczintu.

Tas atsytikimas, tejp sujudyno amerykonus kad kongresas deł Anglijos iżsake wajna, mete 1812.

Tuojaus pradejo rengtis anc wajnos.

Armije ketino turet 25,000 tikro wajsko, 50,000 akwatninku ir 100,000 milicyjos.

15 milijonu doleru paskire ant wajsko, trys milijonus ant flotos. Pyrmeusu rejkału rando buwo pasyszapuot geru afycieru, ba tie, ka buwo iszmire, arba suwys paseno ir deł tu senuku wienok turejo pawest.

Jenarołas brygados Hull jau ejo su dwiems tukstantejs prieszajs Indyjonus, gawo prysakima kad in ejtie in Kanada, jago galetu. Dienoje 12 liepos perejo per upe Detroit noretdamas užpułt ant Fort Malden. Nes per iłga wilkinima jokes naudos ne apturejo, ba Anglikaj ir Indyjonaj užpuole ant Fort Maskinaw ir paeme wakaruose wiena dydžeuse drutwiete. Pulkelis, iżsustas per Hulli, kurys gabeno majsta, likos paimtu per Anglikus prie Browunstono; — Hullis dagirdes apie taj sugrižo in Detroit, norynt jo žmonis norejo užpułt ant neprietelaus.

Dienoje 9 pjutio jen. Broch perejo per upe Detroit, turetdamas su sawym 700 Angliku i 60 Indyjonu ir parejkaławo, kad ataduotu jam Detroita.

Nusydiwijo patis Anglikaj, kad Hull be wajnos pawede deł Angliku Detroita. Tame łajke Indyjonaj in galejo pulkeli kap. Healdo, ka ejo in pagełba Hullouj. Taj žine łabaj susyjudyno giwentojej.

Terp nekuriu giwentoju Amerykos atsyrado ir toki ka sau ne welijo wajnos; guber-

Kunigas

Pujkus apraszimas

isz

Padawymo Lietuwniku.

Tolesnys traukis.

Konis, trupti atweses, prysyartyno prie Jurgio, ir tolaus kłausynejo:

— Pasakik tu ma, kas juos pamokino darit geležy ir tuos wysus ginkłus, su kurejs mus kankina ir ingali? Kajp girdejau, isz akmenu daro drutwietes ir tejp sugido akmeni su akmeniu kad ne galima atskirt? Isz kur je tury tiek wysokiu geribiu?

— Asz wyska maczeu, — tare Jurgis — nes kajp je to wysko daejo nežinau.... Ju randasy łabaj daug, wysy pryguli prie wieno Diewo.... tas taj wyska deł ju dawe ir wysko pamokino....

— Szitejp? — tare Konis užsymyslijas — szitejp, ak ir pas mus kitados buwo, kad wienas Krywekrywejtis wysa Lietuwa walde; paskuj daugeus prywyso Krywekrywejcziu ir Kunigu, ir žeme suiro in sklipus.. nes dabartinis Dydys Kunigas, Gedyminas, weła paims po sawo ranka wysus.

Taj pasakes susyrauke žuretdamas in Jurgi.

— Apkalbejo ji — dadawe — kad pabugo ano Diewo wokiszko ir łankawojo jo dydžeusuj Krywekrywejcziuj (Popiežiuj.) Sako, kad sunte suntinius.... kad užstate deł Lanku sawo duktery.... Duktery? gał but, nes sawo lietuwyszku diewu ne iżsyžades, ba Lietuwa jo iżsyžadetu.... Ne! ne! Ira taj kitras wyłkas.... jis ticze deł ju łankawoje, kad tik turetu daugeus łajko ant susydrutinimo.

Jurgis kłause, nieka nesuprastdamas. Konis pasakojo nuołatos, ne žuretdamas ar jo kłauso ar suprantа....

— Tejsybe ta swetyma wiera spaudžesy in Lietuwa isz wysur. Prakejkti! atsywełka nežine isz kur, statosy trobas ir koki taj be pacziu wyraj klikauje wyduryje. Wienok bijo mus ir kajp kur slepesy, ba žino, kad prażutu.... Ne, deł swetimu diewu cze wietos nesyranda....

Nusztyło ir weła atsygrižo in Jurgi.

— Pasakoje, kad esy sunum Redos? — tare.. — Griższti in Pilenus, in sawo tewine? Ginkite sawo tewines ir ne pasyduokite in rankas Wokiecziu.

Dyrstelejo in Jurgi....

— Kad asz butau juso wieto, taj pawestau abginima drutwietes in kitas rankas.. Ba iłgaj giwenaj su Križokajs, ne turesy tiek drasos kajp mes....

— Deł ko? — tare Jurgis, kurys jautesy but Lietuwniku. — Ar taj tu mysliji, kad asz iłgaj sedejau ju rankose taj no wysko atpratau? Asz ju per ta wysa łajka ne kenczeu.

Konisuj akis praszwito.

Bałsas Jurgio isztartas isz giłumos szirdies prylipo, jam prie duszes ir jau no to łajko pradejo jam tiket.

— Turejej no ju iszmokt karejwistes. Žinaj isz kur je ima ginkłus? kajp wadyna? Tuo gali deł mus łabaj pamaczit.

Apie ažuoła pradejo kas sikis łabeus kruteť.

No szalies ritu, pradejo dangus raudonuot, saule už waładeles ketino pasyrodit. Wysy dwasyszki, Wajdelotaj Burtininkaj bitininkaj ir mergos apstojo apie znicziu ir ažuoła, idant už wałados užgiedot ritmetine giesme, swejkinante saule....

Ugnis ant kudmento adgajwita auksztaj liepsna mete. Kuniguj atejo ant mysles Baniuta; apsydajre aplinkuj ir ne žinotdamas, kas su jej pasydare, pasta nawijo jos pajeszkot.

Jau ja łajke už sawiszke; milejo kajp sesery.... drebejo, myslitdamas, ar łajkas po taj kelonej ne susyrgo.

Pamates ne toli stowinti Ryma, paskubyno pakłaust apie ja; nes jaunas bernukas apie taj nieka ne žinojo, tiktaj tiek mate, kajp wakar ant ranku ja moterys nunesze.

Norejo jau ejtie, kada iżgirdo giesme kajpo paswejkinima tekeimo saules ir diewajczio Perkuno....

Pyrma taj karta po tu himnu bažnitiniu Malburge, po wysu psalmu pakutiniu, iżgirdo Jurgis szwenta pagoniszka dajna....

Ne giedojo pyłna gerkle, ba but bałsas toli gireje atsymuszes.... bałsas ejo po walej, kajp tikas wanduo, kada płauke spakajnej.... Jurgis žodžiu ne suprato, nes jame atsyliepe senowes proseniu kraujes....

Giesmes, kures jis girdejo bažniczese, buwo paraszitos per žmonis prykweptus wysoke szwentinibe. O szitos giesmes, sutwertos per wysus Lietuwius ir pakalejne pakalejnej padawe, su prydeczkajs wysokejs.

Jurgis norynt žodžiu nežinojo, wienok suprato, kad taj ant paszłowinimo saules

Tuojaus saule apszwiete wysa aplinkine ir podraugej sawo spindulus atmusze ant szaku sz. ažuoło.

VIII

Da giesmes bałsas ne buwo nustojas, tame łajke apie buda Jargałos, motinos Baniutos suejo kuopa bobu.

Wysos motynos norejo matit ta stebukła, kad mergina gilukningaj isztruko isz ranku wokiszku! Wakar buwo syrata, o szendien duktere bajorienes, kure jau motina tenej apwerke....

Wysokios sznektos skłajde terp bobu: wiena sake kad Jargalienej per sapnus atejo Łajma, su skajstu wejdu ir tare: „Kełk o ejkie, pasybajge tawo aszaros, džeugsmas prysyartyno — sztaj, tenaj, ant žemes grinos, guli tawo kudikis, Baniuta!

Ir nuejo sena motina ir atrado sawo rutele, sawo žuwite.

Jargaliene, sawo Baniuta per wysa nakti lulawo ir cziuczewo, dajnuotdama dajnas, kajp ant mažulelo kudikio....

O dabar?

Dabar jos ne norejo deł žmoniu parodit o ir ne galejo, nuwarguses abdryskuses. Nusywede in sawo budike, paslepe no akiu, ir norejo aprengtie, kad swietuj galetu pasyrodit, kajpo bajorajte.

Pagulde jos gałwele ant sawo kelu, iszpine aukso kaseles, ir giedotdawo pamažu, suzkawo....o nuołatos buczewo o ir aszaromys wilge jos płaukelus.

Aplinkuj buda, gimžejo moterys, tejp kajp spietis bitiu.

Wysko deł Baniutos rejkejo: ir isz suwynetu marszkiniu, ringtinio žurstelo, jukto kurpajcziu, raudonos juostos, gintariniu karfelu, in płaukus stuczkelu ir rutu wajnikelo....

Deł to-gi moterys subego wysos, nesztdamos ka katra turejo, su dowanom, o kožna szauke łauke stowetdama:

— Ar girdi, Jargaliene! te, atneszeu andarokeli! deł tawo kudikio, — kita weła: — te ejle karolu gintariniu, sztaj imkie drobinius marszkinius ir juosta skajzgiju deł sawo dukreles, — szauke trete....

Kožna dowana sawo stume per praduka budikes.

Kožna dowana atnesze kad tik pamatit bajoriute. Wysos moterys gejde, kad ja nuwest pas ugni, pas Wajdelotkas, kad Łajmej ir Perkunuj padekawot už sugrižima sawiszkiu.

Godi motina ne norejo dalitis džeugsmu su kitoms moterimis, pati glamonejosy su sawo kudikiu....

Bijojo, kad jos ne užkeretu ir ne nužuretu.

Baniuta isz džeugsmo, sawo mama głoste ir buczewo rankas.

— Ne bijok dukrele, jau dabar niekas tawes no manes ne iszwerž!

Moterys spraudesy in buda.

— Parodik deł mus duktery! — dajnawo džeugsmo dajnas.... — parodikie ja saulelej.... parodikie swietuj!!

Turejo apreditie in tajs dowanas gautas no moteriu. Nuołatos atsyduso.... ba we, turejo iszejtie su duktere, kad swietuj parodit....

Wilkino nuołatos ir džeugesy..

Ba ir graži buwo ta Baniuta!.. ne deł berejkało tie Križokaj sejle rijo.... Motina rankas jos buczewo, akis ir płaukelus, ir nuołatos szaukee — O tu mano grožibe!!!

Szale budos, łauke, merginos nuołatos dajnawo:

Iszejk iszejk, grejtaj sesele,
Iczejk bałta lelijele,
Mes tawe abdajnuosym,
Terp sawes pakawosym.

In sienas budos, su kumsztemis musze, o wys reke: — Parodik deł mus duktery!

Motina Baniuta pabuczewo ir atidare durukes.

Baniuta stowejo apkajtus: ryksmu likos paswejkinta, kajp karaliene.

Jokio wargo, po kelonej ne buwo matit, buczewimaj motinos, per naktis, wysus sopulus nugide O! ir buwo graži mergina!!!

Mergos pryszoko, twere ja už ranku.... Wede terp sawes dydelem pulke prie szwento ažuoło. Pakeleje kuopos žmoniu swejkino ejnanti pułka, bernelej prieszajs wižas nusyawe tanciu szoko, o kiti ant raguczin ir birbiniu graijo....

Wajdelotaj ir Wajdelotkos jau prie wartu užtwaros jos łauke.

Stowejo ne toli, ir grażus Konis, su bałta łazda, ant gałwos su wajniku. Kada isz toło paregejo toke grožibe, nutirpo wysas...

Wajdelotkos, kad ir wysos gražios buwo, wienok ju grožibe priesz jos grožibe, pražuwo.

Ar jej wokiecziu duona patiko, ar ludeimas prie sawyszkiu?! O ne wienas to ne dasyprotejo, kad taj aszaros motinos ja adgajwino ir tejp patoge padare. Ejo sau, kajp lelije, kuri ka tik pražido.

Wysos merginos spaudesy prie ugnies. Wajdelotkos ja wede, o paskuj ejo: Wajdelotaj ir sargąj diewajczu, paskuj žinunaj ir raganej, bartininkaj ir Swałgunaj o ir senas, riebus, Krywekrywejtys iresy paskuj pasyremtdumas ant łazdos.

Konis jam sznabždejo kas-žin ka in ausy, o senys su gałwa lingawo, kad geraj.

Wajdelotkos apwede ja apie ugni ir ažuoła.... burtininkaj, wysokius burtus pradejo darit, kajp katras inmane ir kožnas reke: Po Perkuno! wiraj bus geraj!

Baniuta, kajp apkwajtus, dawesy wadžiot ir su sawym darit kas jemis pasydaboje. Jargała wos atslynko paskuj duktery.

Prie wartu Konis stowejo ir ja užłajke.

— Lejsk mane, asz turu ejtie pas duktery!

— Tury ejtie pyrma, — tare Konis — pas Krywekrywejty, ba jis nory su tawym kalbet.... ba taj jo wale ant to.

Jargała susyrauke, suniurnejo ir nuejo.

Paszalije stowejo Krywekrywejtis, ant łazdos pasyremes, ir łauke.

— Na ka, mataj Jargaliene, tare jis — po tiek metu diewajczej deł tawes sugražino duktery....

— Acziu jemis, — atsake motina.

— Ar-gi tu sene mysliji, kad je deł tawes sugražino? — dadawe senis.

Jargaliene dyrstelejo in ji, o paskuj tare:

— O deł ko-gi sugražino, jago ne deł manes?

natorej Walstiu Vormunt, Massahusetts in Connecticut ne norejo statit milicyjos ir jau buwo sznekta, kad prysyskirt prie Anglijos. Norynt tejp neprietelej taresy, wienok randas pastanawijo inejtie in Kanada. 13 spalu 1812 m. pułkauninkas Solomonas su 250 žmoniu perejo per Niagara ir užpuole ant neprietelaus ne toli Lewistono, nes tuojaus ant pradžes wajnos likos sunkej ronitu. Tuojaus kapytonaj Woot ir Ogilvie apeme jo wieta ir apeme baterye angelska Queenstown.

Ne buwo taj gałas in galeimo, ba užejo angelskas jen. Brach su 600 wiriu ir uszpuole ant Amerykonu, wienok pražuwo Bruckas ir wajskas likos sumusztu. Jenarołas Stephen sugrižo in Lewiston kad paszapuot pagelbos del Amerykonu, wos surynko tukstenti žmoniu, kurie norejo perejt per upe. Tie likos sumuszti per nauje pułka Angliku ir Indyjonus prie paties kraszto ir daugelis likos paimtu ir newale, łajke, kada 1,500 ju brolu stowejo kito puse upes.

Jena. Stephens taj matitdamas kad anie ne pribuwo in pagelba, pamete wyska; jen. Smythas užeme jo wieta.

Flota Amerykantska-gi, norynt turejo tiktaj 20 łajwu, o angelka 1060, galejosy su jejs stebuklingaj.

(Tolaus bus daugeus.)

Rejkałaj Lietuwninku.

Isz wales Jo Milis. kunigo biskupo isz Scrantu, o storone Jo Milis. kuniko Warnagirio, atkelewo isz Lietuwos cze in Ameryka Jo Mil. kun. M. Juodyszus ir pyrmutines myszes Sz. atprowijo Plymoutho bažnicziojе szito nedelo, łajke kuriu pasake pujku pamokslа, lietuwyszkaj.

Jo Milista kun. M. Juodyszys, pabajges szkałas Starapoles inženge in Seminarije Sejnu, o kada ir tuos dwasyszkus mokslus pabajge, likos nusustu in Petersburga, in Dwasyszka akademije pabajge ir tenaj garbingaj apłajkes tytuła Magistro Sz. Teologijos.

Kada pargrižo isz Petersburgo, apturejo wieta prefekto prie gimnazyjos Suwałkuose ir tenaj ta dynsta pylde pri gulinczej per kelis metus.

Jo Mil. Kun. M. Juodyszus isz wysu Lenkiszku kunigu ira mokiczeusu ir galima tiketis, kad cze Ameryke dasyłauks dydelo dwasyszko dynsto. Łajkas parodis.

Ar-gi brolej ne prywałome džeugtis isz to? ar-gi taj maža garbe del wysu Lietuwniku, kad tejp mokitajs kunigelejs busyme abžuretys? del mus niekas daugeus ne pasylieka, kajp tik Ju kłausyt; o jago tejp elgsymes tada ir muso wardas perauksztins kitas narodawastis.

Perejta subata atsyprowinejo pyrmutine zobowa ant sales obywatelo A. Pajaujo po wardu „Sobieskis".

Lietuwyszka kapelije po wardu „Sz. Cecylijos" kury susydeda isz 24 wiru, po derekcyje raszitojaus „Wienibes" łabaj pujkej nusydawe nubowit kłausytojus, kuriu buwo pyłna sale ne tik Lietuwniku ir Lanku nes ir angliku. Po kožnam marszuj buwo skajtimaj pujkus, łabeuse atsyženklino su atskajtimu Leonawicze, kurys skajte ejles po wardu. Tewine mano" o kada pabajge wysy rankomis płojo. Ant gało Jo Mil. K. Warnagiris muso milimas prabaszczius, pasake pujke prakałba, kurioje perstate kajp prywałome miletis ir giwent sutikime wieni su kitajs. ant pabajgos buwo traukimas losu ant maszinos, o gilukis puole ant No., 1,620. Tas numerys randasy Waterburyje pas Kaziemiera Kwaszinki, lietuwnika, kurys prywało, tikieta atsust o po draugej ir gromata kad but žine ka su tuo padarit, o tejpos-gi sawo adresa.

Pasyduoda del wysyszkos žines kad obywatelka M. Gabryele Nowosatkiene, cze Plymouthe, partrauke isz Czenstachawos isz cudaunos wietos wysokiu abrozu szwentuju, malewotu ant blekes, audekło ir popieros, o tejpos-gi wysokes knigas. Tie szwenti dajktaj ira paszwentiti per pati Biskupa. Ne užmirszkite brolej apie sawo wienžeme pas kure galite pirkt pigeus kajp pas kita koki sukcziu. Pryima tejpos-gi ant abdarimo wysokius abrozus in remus podraugej ir knigas apiprowije.

Ne užmirszkite kad giwena ant Main uliczes szale kompaniczno kromo.

Brolis Augustinas Zejtz, per kurio storone budawojesy klosztorys kolonijose Pułaskio perstate in wysas gazetas rasztus su paraszu Jo Milistos Kunigo Jokimo Macejczyko ir su pecziecze redistes Tewu Reformatu Galicyjos. O paraszita tejp:

S. Congr. Super Disciplina Regul.

R' ME PATER!

Fr. Joachimus Maciejczyk, Minister Provincialis Reformatæ Provinciae B. V. Mariae Dolorosae in Galicia at SS'mas Pedes provolutus, humilline a S. V. facultatem postulat aperiendi canonice novum Conventum in Colonia Pułask in Diocesi Sinus Viridis Americae Septentrionalis cum omnibus privilegiis quibus gaudent Coventus et Ecclesiae Fratrum Minorum

Quam gratiam etc.

* * *

Sacra Congregatio super disciplina Regulari, vigore facultatum a SS' mo D'no N'ro Leone Papa XIII per E'mum Praefetum sibi tributarum, attentis informatione et voto. P Procurat. G'lis Ordinis nec non litt. testimonialibus Ordinarii Sinus Viridis benigne annuit eiden Ordinarii pro enunciati Conventus canonica erectione cum omnibus et singulis privilegiis, juribus et exemptionibus a summis Pontificibus et a S. Sede Apostolica Ordini F. F. M. M. Reform. S. Francisci quomo documque concessis:

Dummodo in eodem Conventu omnia inveniantur quae a Const Apost. et Ordinis sunt requisita, Contrariis quibuscunque non obstantibus.

Romae die 19 Aprilis, 1887.

† J. Card. Masotti, Praef's,

† Fr. Alojsius Ep'us, Callinien Secretarius

Ant lietuwyszko tejp ižsydeda:

Roda Szwento susyrynkimo del zokoninku.

Brolis Jokimas Maciejczyk, perdetojes ant zokono Galicyjo, po wardu Motinos Szwenczeu. Sopulingos, priesz Sosta Szwentos Staliczes kajpo žemeuses tarnas Juso Szwentinibes, idant but pawelita jam apwajksztinet, su dydele paroda uždeimo naujo klosztoraus kolonijo Pułaskio, dyecezyjo Greenbay wakaryniuose Suwienituose Walsztiuose ir su wysajs prypažinimajs duotajs del klosztoru ir bažniczoms brolems zokonikams.

Apie ta łoska praszosy ir t. t

* * *

Szwentas susyrynkimas perdetas ant zokonu isz waldžos duotos per Szwenczeuse Tewa, Popieži Leona XIII pawelijo łoskawaj per Jo Milista Prefekta, prykłausantio prie Sz. Tewo, ant druto prypažinimo ir pawelimo Tewo Prokuratoraus Jenaralno Zokono kajpo ir groma tu tejsyngu Biskupo isz Green Bay, tam Biskupuj su dydele paroda pasywelije apwajksztiot ta diena paszwentinimo, pagał iždueto paredko del zokono isz Waldžios Sosto Szwento.

Jago bus tas wyskas inprowita, ka zokonikaj prywało turet, tada Szwentas Sostas ne ira prieszingu.

Rimas diena 19 Bałandžio 1887 m.

ATSAKIMAJ

Del tu wysu, ka atsyszauke ant Sz. Raszto, Biblios. Kada skajtlus prygulintis bus prenumeratoriu, mažeuse I,000, tada pradesyme iždawinet.

L. L. isz Columet. Užmokejote du duleru ir buwote pakwytawoti 24 numere.

Tamoszuj Grygajczuj buwo ižsusta kniga in Anglije in Manchester ir ta sugrižo, teguł paduoda sawo gera adresa.

Isz Amerikos

New Yorke isz seredos in czetwerga, priesz nedele ant uliczios 179 igi 183 Lewis — Street, sudege keli budinkaj. Szkados ira $250,000.

Wilmington, Del. Dydelys szturmas tenajs buwo, szkados daug padare. Prie wieno namo stowejo dydelys ažuolas. ir tas likos iszwerstu, nama sugriowe ir užmusze trys moterys ir pora wajku.

Edwardsville (Kingstone) Pa. Seredoje priesz nedele, Mihoła Wallosz, Ungaras neteko kojes. Trejnas pradejo ejtie no stacyjos jis szoko ne gilukningaj ant trepelu wagono, ir koje paslido po ratu. Likos paimtu in szpitole.

Haverstrow, N. Y. Matthew Gurnee, likos in kastas per sawo łocna szuniuka in pyrszta perejta panedeli ir tuojau, pradejo roditis ant jo ženkłaj dukimo, potam in ketrwirta diena numire. Turejo 60 metu, ne ženotas.

New Yorko gazietoje Heralde randasy artykułas „Catholic lawyer" kureme łajko szali Mc Glyno buwusio kunigo, pejke tejpos-gi ne tejsynguma dwasyszkos waldžios (kurios ne pažista) kad Mc Glynuj ne praboczije.

Perejta nedele czetwerge Nanticoke buwo explozyje mainose ant numerio 4 „of the Susquehanna Coal Company" ir iszto užmusze Jona Mc Madaman, 40 metu senumo, mainery no Green Street, paliko pacze ir trejeta kudikiu; Jamesa Keeley, 24 metu ne ženota no Green-Str. ir Winowski, paloka ne ženota 28 metu. Juozas Leseps 18 metu tuojaus numire; Barnej Laskowski 17 metu, ir Jonas Laskowski, 19 metu wajkinaj no duriu smertelnaj likos abdegintajs.

Montralios, Kanados dacjna žine kad tenajs per adina łabaj snigo, nes ant auguolu ne szkadije.

Taxuose, pietine Ameryko iszrado farmerej spasaba kajpo gereuse majsta del giwulu, arbata isz szieno.

Ima kelis swarus szieno užpiła su werdantiu wandeniu, užsudo; ir kada pastowy pora adinu, tada duoda del giwulu. No to gerimo giwulej łabaj tunka, o karwes tris-sik tiek pieno duoda.

St. Louis. Perejta petnicze apie 6: 35 ritmetije Aldfredas Blunt, žudintojes sawo paczios likos pakartu. In szeszes minutas ir penkiolika sekundu pasybajge, potam likos no kartuwiu nuimtu.

Chicagas. Name, po N. 764 Clayborn ave. dwydeszimts asabu likos už klorafarmuotu. (užmigditu) ir aprubawotu. Tam name talpinosy pakelewingi ir terp tu turejo but keli wagis, kurie, kada sumigo pakelewingi uždawe ant miego, kad potam gereus galetu apkraustit.

Chicage wysy strajkaj pasybajge. Murinikaj po wiena sugrižta in darba. Badas wyska pergali.

Cleveland, Ohio. Netoli to miesto, giwena Conrad Doll, mainerys, 45 metu, užmusze sawo pocze ir posuni, perejta subata. Sedejo wysy trys prie pietu ir Doll su sawo pacze susybare už koki taj dajkta. Pagriebe tuojaus Dollus kirwi ir nukirto suwys paczios gałwa, potam dawe in sedinti ant kedes wajkina ir ta ižsyk nusmertijo. Dollus pabego, o giwentojej užsyrustine jeszko, ir kada sugaus taj patis pakars be sudo.

Readinge, darbinikams geležiniuose fabrykuose nukirto mokesti po deszimti centu ant szifto.

Chicage szitotoje nedeloje sudege užtwara kury talpino sawije apie 700 keulu ir tos wysos sudege. Tas gardas užeme penkis akerus łauko, ir wysos trobos kokios tik ant to pleceus stowejo sudege. Szkados kompanije tury ant pusantro milijo doleriu Daugelis fajermonu apturejo kolieztwa o keli ir numire no abdegimo.

Philadelphia, szitoje nedeloje buwo ne mažas wejas, per ka ant upes Deleware, daugeli mažu wandeniniu stotku nukente. Edwardas Fisheris 23 metu, ir John Schaffer 20 metu nuskendo.

Palmyra, N. Y. John L. Sulivan ir John Shanley, abudo susymusze, ir Sulavonas ta kita tejp paswejkino su kirwelu per gałwa kad wos giwa paeme in szpitole. Sulivanas likos aresztawotu.

Dollus, ka apie Clevelanda nužude sawo pacze likos suimtu per palicyje ir gero wieto uždaritu. Tas tikraj bus pakartu.

Chicage szitam menesyje buwo dydeli karsztej tejp, kad daugelis ant uliczios žmoniu krito, o pas mus Pennsylvanio acziu Diewuj oras wydutinis ne per daug sziłtas ne szałtas per ka žmones swejki ir druti, ba oras swejkas.

Jago nory kad garaj tau cze Ameryke ejtusy ir kad daug pynigu turetum, taj skajtik „Wienibe" ir ne užmirszk, kada łajkas pasybajge kad užmoket kas pryguli.

Apie Annapoli. ne toli no Baltamores, maudesy trejetas wajku pakrasztije mariu ir wienas wajkinas 15 metu likos per rekina pagriebtu ir sutriuszkintu. Rekinas, ira taj mariu wyłkas, tury ilgio apie 5 sicksnius ir asztrius dantis.

New Yorkas. Name ant 669 Third avenue, szita panedeli, apie 4 adina ritmetije, persypjowe sau gerkles Albertas Braunich, kunduktorys no street kariu, ir Maggie Mc Golvan isz Hudson kury buwo atwažewus in swetius pas sawo sesery. Tas wiras turejo 27 metus o mergina 23 Juos rado da pus-giwius, ba kraujes łabaj nubego. Likos paimti in szpitole. Kada daktaraj abžurejo nutare kad pasytajsys.

Mergina, kada kiek atsykwotejo pasake, kad tas wiras turejo su ja gedliwa darba, kad juodu milejosy ir kad jis pyrma jej gerkle perpjowe o paskuj sau.

Isz Forth Worth, Taxas danesza muso prietelis, kad wienas salunikas ritmetijeižgere stikleli arsiełkos ir tare: „Katras atejs pyrmutinis in saluna prie baro-nuszausu."

Ir tejp stojosy: inejo masztnista paprasze ałaus, o kiti pradejo jam kalbet, kad atsytrauktu no baro, tas ne kłause, o szinkorys twere už rewolwerio, szowe in krutine ir ant dajkto padejo. Žudintojes likos suimtu.

— Girard, La. Nigeris sugwołtawojo bałta mergina ir tas likos suimtu per szerifa; kada patemijo kiti nigerej szoko atimtie no szerifo juoda welniuka. Szerifas pasyszauke pagelba ir pradejo in nigerus szaut o tie in szerifa ir jo pamaczninkas.

Szeszi nigerej likos nuszauti ir du balti, o daug kolieczintu. Kajp rodos ant to ne pasybajgs' ba tenaj giwena daug nigeriu, galima tiketis wajnos.

Isz Užmares.

Lietuwa ir Lankaj.

Ciesorys ir ciesoriene ketina užuot in Danije, atlankis tejpos-gi Prusu ciesory Berline kur rasys ir ciesorys Austryjos Francyszkus – Juozapas.

— Włocławke łajke nobaženstwos ingruwo grindis kopliczoje, kur po apacze radosy sklapas. Trys moterys ir mergajte inpuole in sklepa pas negiwelus kunigus. Terp žmoniu pasydare dydele bajme ir ryksmas. Ant giluko apsymalszino in łajka ir ne wienos asabos ne prytroszkino kajp taj tankej tokiose prypodkuose buna. Isz tu ka in sklepa inpuole ne apsykolieczijo, žinoma bajmes turejo ne mažaj.

— Pas mus Lietuwoje Ameryka perstato nežine kajp ir ne wienas myslije kad kur tik koje ženge, taj dolerys guli ant žemes. Isz tos priežastes kožno myslis užimta Ameryku nekurie nakti ne gali užmigtie. Del to-gi łabaj daug rengesy in ta kita swieta. Isz Pawieto Wyłkawyskio iszejo perejta meta 485 asabos; isz Naumieszczio Pawieto 518 as. isz Starapoles Paw. 363; isz Kałwaryjos Paw. 310; isz Sejnu Paw. 207; isz Suwałku 184 Isz mozuryjos mažaj ejna, ba ne łabaj tury už ka. Tame skajtlije ne ižsyskire ne židaj. Taj ira pernikształej, szimet galima tiketis, kad skajtlis pasydidyns.

Anglije.

Łajke, kada wyso Anglijo apwajksztinejo diena jubileuszo karalienes, Dubline Ejryszej wajksztinejo po uliczes su juodoms karunoms ir užpuole nawet ant namo, kurem talpinasy rediba angelska. Policyje szowe in žmones bet ne wieno ne kolieczino.

— Manchester. Name, kurem talpinosy Chemikalnos pryprowos „Roberti, Dale & Co. explodawojo. Wysa budynka sugrowe, daugeli žmoniu užmusze ir kolieczijo. Namaj szale stowinti sutruko ir wysy łangaj susykule.

— Anglijo, igi to łajko katalikaj buwo suspaudyme, dabar kajp rodos susynesz su Rymu ir bažnicze Katalikiszka, tures sziek tiek walnistos.

— In Londyna danesza isz Berlino, kad Otto; karalus Bawarijos suwys isz proto iszejo.

— Londyne sudege namas ant Oxford street szita nedele, daug žmoniu užsymusze ir prysymusze pułtdami per łangus. Szkados ne mažaj apturejo łocnininkas namo.

— Apie wajna nustoje szne ket, cze weła patiko nesupratimas terp Turkaus, Maskolaus Francuzu ir Angliku už Erzorum. Tris tos ponistes užpuoła ant Turkaus su wysokiomys priekabems.

Francuzije.

Isz Parižeus daejna žine, kad randas francuzyjos nory wysame tikt ant wales Popieželus ir jau pradeda darit roda apie taj.

Austryje.

Pesztas. Wiesuła pakiło tame łajke kada per upe Dunoju kele su perwažu 250 pakelewingu ir tame iszwyrto perwažas wysy nuejo in dugna tiktaj pora asabu ižsygelbejo. Igi to łajko iszeme 100 skanduolu.

— 200 Czechu atwažewo isz Amerykos in Czechus: likos pryimti su linksmibe per sawo genczus. Tenaj pasybowis koki łajka o paskuj griž adgalos in Ameryka.

Prusaj.

Ciesorys Wilhelmas isz rodos daktaru ažuos in Baden-Baden del swejkatos.

— Užženga ant trono prusyszko isz sawo gerklines ligos ne ižsyłajžis, kas sikis błogesnis, ka ir daktaraj nutare, kad isz to ne iszejs.

— Elberfelde už apibrozima Popiežaus kunigas Themelis likos pasoditu in kaleima ant 9 menesu o drukoris Wiemanas ant 2 menesu.

Isz Berlino danesza, kad szita panedeli ejnantis trejnas isz Berlino in Cologne nuszoko no relu, septyniolika asabu likos apkolieczintu.

P.

Szos gadines nihilizmas ir demokratycznas socyalizmas paejna isz szalies turtinguju kurie per szidienini moksła ižsyžada dangaus ir pameta wiera krikształioszka. Paszałptojej to naujo moksło giwena ant žemes łabaj wygadnej.

Prywałumaj del artimo ir morałnastis krikształioszkas del ju nesyranda. Szauke dabar in juos (ir turtingus) prasti ir biedni žmonis. „Sugrebeta del mus dangu-duokite mums žeme" otaj garsas, kurys bajsej atsymusza in ausys tu, kurie nuwede žmonis no tejsaus kelo in kłajda. Jago ne im dangaus, ir nesyranda geribiu dangiszku del žmogaus paruosztu tada ne prywało but ir ant žemes jokes waldžes.

Tikeimas in dangu, Diewa, pamusza paramus ir pamatus socyalnos drauguwes ir ju paredka. Žmonis kas kartas jauczesy ne łajmingesnejs, ju szirdis prypyldintos tusztibe, suwargintos ir be jokio ramumo. Ne apkanto łajko waldže ir patis sawe, tejpos-gi ne užkencze turtingesniu už sawe, o kad prymanitu wienas kitam akis ižkabintu. Padukus palejstuwiste ir ne sułajkitas pasykilnimas ant adimo wysko, szios gadines ženkłaj žmoniu toki, kad wienas kita atitrauki no Diewo ir dangaus. Tam wysam ira kalta cywilizacyje szos gadines. Ta kłajdy cywilizacyje padukusu ne dawyrusiu gałwu kesynasy ant nuwertimo tronu karaliszku, ant paniekinimo krikształioszkos wieros ir kunigu, kad apiplesztu turtyngus o ju łobiu pasydalit ir pragert. O taj wajsys szos gadines cywilizacyjos.

Mokiti netiki in Diewa, o žmonis prasti, ka nory nuduot mokitajs, seka ju pedoms. Ir isz tos nedorios mandribes turyy gajwintis dwase pasykelimo socyalistiszko. Ponistes, wietoje dažuret ir tam wysam užbegt, kur tau! užtarauje, ba ir moksliniczese kajp kur ižskire moksła religijos o daraktorej aptejke tokejs, kad kas diewiszko taj susyrys paniekino.

Ar ant ko gero gali toki jaunikajtis isz augt? ne, nieka dos. Ka kencze rusyjos ciesorys? sedy užsydares kajp kaleime, bajmeje diena ir nakti, net sawo wiernausiu tarnu bijo. O kas ira kałtas tam wysam? kałta ira pajka pat-waldiste ir ta pat-waldiste patrauke toke nełajme ant karunawotu caryszku gałwu. Ir kajp bažnicze katalikiszka ir jos tarnaj buwo ir ira persekiotaj isz wales maskoliszku car tejp dabar je tury saugotis ta ka patis prywejse.

Piktibe grejtaj užsywietrijs ir užstelbe gerowe, nes iž szaknit ja prygulintej, taj daug proces rejkałaujesy.

Ka sako nihilistaj mokiti (!) ir tie wysy ka liztelejo kiek moksło: „dabar jau suwys kita epoka užstojo (sic). Dabar jau ne rejke ne Diewo ne sunaus ne Dwases sz. ne dangaus ne pekłos ir t. t. dabar jau-sako-swietuj to ne rejke, ir kad tada wiera ir tie wysy dajktaj

---

— Mes žinome, ka słaptibes diewu pažistame — paszauke Krywekrywejtis. — Del to ij cze atklido, kad cze liktusy. Kad Łajme ne butu cze atwedus tiktaj tiesog in tawo namus, tada kas kitas, o dabar mataj, tiesog in rankas Perkuno prydawe.

Sene sudejawo, persygandus.

Krywekrywejtis, su łazda barksztelejo ir žiła barzda pasygłoste. Akis mažiukes in akis Jargałos insmejge.

— Tejp, tejp, toke wale diewajcziu — dadawe. Tury cze but Wajdelotka, prie ugnies. Ant to diewaj ižgelbejo.

Jargała puole ant kelu, priesz Krywekrywejti. Baniuta kury stowejo tolaus su merginoms, suryko isz bajmes. Rankas isztrauke in motina, kure ne persenej atrado, o ir weła ketino patrotit.

Wajdelotkos liepe jej tilet. Senas Krywekrywejtis, kurem buwo sunku stowet, ba turejo skaudamas kojes, sedo ant kałades. Krywekrywejtis sužuro ant jo su pyktumu.

— Na tejp, ne gali! — tare Jurgis. — Asz Baniuta iszwedžeu isz newales, ir tejp kajp ant ranku atneszeu cze. Pagał prowa ma pryguli; o ij dawe ma žodi, asz jej, kad ne atsyskirsyme igi smert. Diewaj su žmonimis nesydalina; asz jos ne duosu!!

Krywekrywejtis stojo grejtaj ir suszuko:

— Ar ne palausy! žurek sznipszlis netikes wokietis!.. Nesusywinczewojot. Perkunas tury wale prysyawit del sawes mergina.... Žurek, wałkata! asz cze tau parodysu!

Ir weła sedo. Jurgis norejo da ka sakit, nes likos per burtininkus nustumtu. Baniuta drasej žurejo in Jurgi, norynt turejo pyłnas akis aszaru.

Jurgis norejo isztrukt isz ranku, nes ne turejo tiek wieko.

Prakalbejo jaunas Konis:

— Ne tawo wale, ir ne tu cze ja atwedej, tiktaj diewaj to norejo ir ant tarnajtes del sawes paskire....

Tury cze liktis ir giwent.... mes ne galime atduot, kad diewajcziu.... Kada łapelis ant ałtoreus užpuoła: newale jo numest.... o ij ir, kajp łapelis tiesog atleke....

— O asz ja pyrmutine pažinau ir pryemeu! — paszauke Jargała, wajtotdama.

Dyrstelejo ant dukters, nes ta jau Wajdelotkos pagriebe terp sawes in pułka, nusynesze in sawo užtwara ir durys uždare.

Szauke nebage pagelbos, nes nieka ne maczijo.

Krywekrywejtis weła patrauke isz bertajnio, potam myslijo....

Konis apsydajre, o pamates Jurgi nuejo prie jo ir tare:

— Nesyprieszik walej diewu, — tare patika. Ne ižgrainsy tuo.... merginu gana swiete rasy; o katras Wajdelotka dalipstetu, taj kad ir kunigas smerties ne ižsysaugos....

— Ak ij Wajdelotka ne buwo ne nebus, ba ira ma pasyžadejus — tare Jurgis drasej.

— Asz prie swiedku pažadejau, ir jos łupas buczewau.

— Ne bus nieko — atsake Konis. — Wesejles ne buwo.... o ij Wajdelotka tury but.

Sužuro wienas in kita. ir Konis atsytrauke.

Werkencze Jargała, senesnes bobos panewale iszwede isz užtwaros.

Pasodyno ant žemes. Sena Marga in ausy jej pradejo sznabždet:

— Ko werki? ar pasutaj! Ar taj negilukis del jos?.. Dydelo dajkto, kad wiro ne tures, nes ir rupesties jokes. Žinaj pati kajp name ejnasy: Werpk, skałbk, luuba namieje ir darbas łaukuose.. O da łajkajs uoszwe pykta, tada gana....

Cze wyso pyłna, bus!.. Tilek, tilek neiszmanele. Kitos weła ramino, nes sene nuołatos werke.

Jurgis draskesy isz pyktumo; dajresy ir jeszkojo Szwento.... ne buwo matit. Susyprato, kad ne geraj padare, kad parode pyktuma. Pradejo susywaldit, ir nudawe, kad apie ja užmirszo....

Sedo ant žemes, o Ryma nusunte, idant jam atnesztu medaus ir duonos.... Toki wejda padare, kad rodos tiktaj norejo walgit.

Isz budos Konis žurejo per pliszi ant Jurgio gana iłgaj; o suprates, kad jau apsymalszino suwys pamažu prysyartino prie jo ir tare:

— Su Diewu ne gali bartis, geraj, kad iszminti tury. Nežinau, kajp tenaj ira pas Wokieczus, nes cze Krywekrywejtis su diewajs szneka ir ju wale cze ant žemes pyłdo. Ne rejke del ju prieszintis....

Jurgis žurejo ant jo ir niekas ne atsake: atnesze jam walgit ir gert, o norynt ne buwo ałkanu, nudawe, kad łabaj tuo užimtu, kad tik atsykabit Konio.

Konis, da pora žodžiu pasakes atsytrauke.

Rymas jeszkojo Szwento, kurys po iłgam nesymatimuj su sawiszkejs, ne galejo prysypasakot apie wyska. Wieni no kitu trauke, o tas nesutwertus dajktus apie Križokus meławo.

Wos surado ji ta nuwede pas Jurgi, geraj užsytraukusy, kad net swirawo ejtdamas.

Pasyseke Jurgiuj paimtie ji in szali ir tare in ji:

— Ar tu žinaj, kas pasydare?

— Krjp-gi ne žinotau, — atsake Szwentas — žmonis sako, kad ja dydelys gilukis patiko.

Jurgis susyrauke.

— Ka cze ludet tos merginos! — pertrauke Szwentas. — Motina suras del tawes gražesne mergina.... Duok pakaju, su Krywekrywejcziu ir Wajdelotajs ne ira ka prasydet, kad jemis patiko....

Ne turejo ka kalbet su Szwentu apie taj, ba kitokes mysles buwo. Jurgis kałba permajne ir tare:

— Kłausik-gi, cze manim ne tiki ir wektuoje. Ne žinau ar mane isz cze palejstu, kad noretau ejtie. (Žinoma myslijo ir Baniuta paimtie.) Asz cze pasylsesu po kelonej, o tu ejkie daneszkie mano motinaj: teguł manes atsuncze.

Dyrstelejo Szwentas ir tare:

— Ar noretaj, kad asz pats ejtau?

— Atsylsesu cze — tare kunigas. — Łauksu ant žmoniu ka manes atkelaus. Ejkie.

Szwentas užsymyslijo truputi, nesyprieszino. Pamažu atsytrauke ir nuejo in pułka.

Jurgis nuejo in sawo buda ir atsygule. Rymas gale koju. Baniutos jau ne negirdet....

Merginos majszesy prie ugnies.. ir weła ejo kajp pyrma....

Werkencze Jargała užsusti per Koni Swałgunaj, ramino wysokejs pryžadeimajs, idant nesyprieszintu walej diewajtes Łajmes.

— Pamatisy, kajp wysame tau seksys.... Wyso busy pyłna, ir žmonis łajkis pagodone, už taj kad dukte bus prie ugnies.

Sene ju ne kłause.

Wakar-gi duxters ne turejote — kalbejo bobos — ne esy prie jos prypratus.

— Butau welit ne maczus, kad turojau tejp grejt jos ne tekt! Kajp sapnas mano džeugsmas perejo! — werke senuke.

Ir tejp diena perejo, saule nusylejdo, wyskas nutiło....

Rymas iszejo isz budos, ba jam liepe Jurgis, kad pajeszkotu Szwento; nes niekur ne galejo surast. Prapuole.

Ant ritojaus Jurgis wajksztiojo ir selinejo, ar ne pamatis Baniutos, ar jos bałsa ne ižgirs.... Prapuole kajp in žeme inlindo, ne buwo jos. Ar ja galetu kur siapczej ižgabent?

Duszeje Jurgio bajsej daresy, wienok to ne parode Koniuj, su kuruo spakajnej kalbejo.

Kas tik atkelewo szwiežes, taj Jurgio szirdis muse, ba nuołatos myslijo, kad gał suntinej no jo motinos.

Ne galejo sułaukt.

Tankej ejtdawo in pakalne žuretdawo prieszajs ir myslitdawo. Ludnumas ji wargino. Niekas jam ne buwo mieła, ne walgis ne lindo.

Drutwieteje jam gereus patiko, ba duona buwo gardesne, ir žmonis ne tejp łaukinej. Cze radosy terp sawuju, nes kas isz to?

Bajsejosy ju diewajs ir wysajs apsyeimajs, ne galetdamas suprast ju tikeimo.

Milet ju ne galejo, o szirdis kas sikis auszo.

Sunku jam buwo pryprast prie to o senowe užmirszt.

Žmonis su kucejs ir bardyszejs, be prigulncziu ginkłu, pusnuogej, su skuroms apsydenge, iszrode kajp žweris. Kryžokaj pujkiuose rubuose gana pujkeu iszrode.

Nes wysa Lietuwa toje kuopoje, ne galejo talpintis. Ant dwaro Gedymino turejo but kitajp.

Jau septines dienos perejo, kajp Szwentas iszkelewo in Pilenus, o da jokio gando ne turejo....

Gał sumusze ji kas ant kelo? ar žweris sudraske, ar gał nuskendo?

Asztunta diena dawesy szile girdet trukszmas dydelys. Ne žine kas taj, Jurgis paszoko ant ligiu koju; buwo twirtu, kad taj pas ji atkeleuje.

Žurojo in ta szali no kuros tas trukszmas paejo.

Kad sztaj atjoje rajtelej, ant mažu arkluku, buwo ju apie szimtas.

Pyrma ju, jojo kokis taj su žibantiu kaszkietu ir su kardu prie szono....

Tam pulke, nudawe Jurgiuj, kad patemijo Szwenta, kurys, susykuprines sedejo ant arklo, łajkitdamasys arkluj už karcziu, kad ne nupultu.

Tuom łajk pakelewingi pradejo no arklu nulipinet ir pakalneje apsystot. Wadas ju da walandele stowejo, dajresy, rodos ant ko łauke.... potam ir jis nulipo, ir su tuo, ka Jurgis łajke už Szwenta, pradejo artintis prie ažuoło.

Jurgiuj szirdis płake neiszpasakitaj — buwo taj jo žmonis. Tas dawudca, kajp jam nudawe, ketino priesz ji ant kelu pułt.

Szwenta jau dabar pažino. Jis taj rode isz toto ant Jurgio su ranka.

Jurgis mandrej stowejo ir žurejo in artinanczus. Galejo matit ir wejda to, ka buwo su kaszkieta. Wejdas buwo diwnas, be usu ir barzdos ir rustus. Koks jausła ji apeme. Artinosy prie Jurgio ir mierawo akimis no gałwos igi koju.

Sustojo; ranka ant krutines užsydejo, rodos ne galejo kwapo adgaut.

Tas wejdas ne buwo wiriszkas nes ir ne moterysskas, ba paneszejo in wejda karejwiszka. Waldesy kajp galetdamas; łupas sukando, ne žinojo ka su sawym darit.

Jurgis temitdamas in artinanti, stajgaj atmine, kad tas karejwis ne gali but kas kitas tiktaj jo motina.

Ta myslis perbego grejtaj jam per gałwa, ka pats susygedo.

Kada tas karejwis lietuwyszkas prysyartino prie Jurgio iłgaj žurejo in ji, suszuko ir eme in glebi.

Reda, ant to pažino sawo kudiki, kad suwys buwo panaszus in jos wira nebaszninka.

Tame parejo jej myslis, o noretdama ajszkej dažinot, atidengo jo kakła net apikakle perplesze ir pamate ženkła.

— Tikraj tu esy Margeris! mano sunus mieleuses.

Jurgis ne žinojo kas su juo daresy....

Žmonis pradejo rynktis isz wysu szalu, wienas kitam sznabždetdamy, o ir Wajdelotaj pradejo atsyrast.

(Tolaus bus daugeus)

buwo rejkelingi, kada swietas buwo tamsus, taj rejkejo baugit pekła ir welnejs.“ O padukus szios gadines apszwiesa!

Ar-gi galima wadit apszwiesa? ne apszwiesa, nes tamsinibe, ba tejp žemaj nupuole kad tie wysy szos gadines moksłaj ira niekuo priesz moksła palikta Iżganitojaus, ba rasztas sz. sako ajszkej: „Wysy dajktaj per ji stojosy: O be jo niekas ne stojos, kas stojosy: Jame buwo giwata, o giwata buwo szwiesibe žmoniu. O ta szwiesibe tamsibeje szwiecze, bet tamsibe jos ne apeme“. (Jonas, Ew. 3,4,5.)

Ar tie žodžej raszto sz. ne pergali tu wysu szos gadines kłajdu!

Pakalbesyme apie taj tolaus.

Na taj rots, tiek kelones padarit, taj wiruczej ne szposas!

Ka darit kas rejke taj reike, kad kelaut taj kelaut.

Pakolej ma swejkata ir mano kriokuj służije turu po swieta trankitis. Tejsybe, be manes mejsterukaj no gazietos ne turetu ka wejkt, ir kada geraj užtrituoje taj ne galu jemis atsysakit. Taj-gi galu sakis su drumsta smegenine sedau ant sawo milimo krioko ir cu! o kur? taj ma tas ne rupi, tiktaj mano daliku ira druczej łajkitis už ausies. In keles mynutas pasyjutau dydelam mieste, tas miestas padetas terp New Yorko o Baltimores prie pacziu juriu, jago nesymiliju bus Pyledelpe ar kitajp. Radau „Livery“ twarta, pasystaczeu krioka ir ireusy wiena ulicze. Žurau karczema. Apsyczupinejas kiszenius ar turu penk-centi, ant giluko radau ir drasej in saluna smukau. Sedau prie stało paprastu budu ir liepeu duot stykła ałaus.

Kad inejna in saluna trys wiraj, o wysy angełskaj terp sawes sznekejo, nes tejp, kad net juokas galejo paimtie.

Myslijau kad taj Indyjonaj, ba ant ju kruteimo tejp ma nudawe. Sztaj po wałandelej wienas prakalbejo lietuwyszkaj. Nes, dabar supratau kas per wieni. Nes diewiti kas per szneka! Wienas isz ju pakłause:

— Na ka gersyme?

— O-gi ałaus, — atsake antras.

Kada iž gere po stykła sedo prie kito stało ir pradejo kałba:

— Ar tu buwaj szendien atłankit Winco łakope?

— Teguł ji paralej! o kam ma kitajs rupintis.

Kitas weła tare: — Geraj, teguł sedy, ba to wertas.

Liepe duot po kita stykła ałaus o kada iżger iszejo.

Tada asz isztoło szinkoraus pakłauseu kas per wieni, o jis ma pradejo pasakot lenkiszkaj, ba angełskaj ne ka mokejo, o lietuwyszkaj suwys nieko, sako:

— Taj lietuwninkaj ir laufere j pyrmos kłasos, o kokios wieros taj nežine, ba niekados Diewo nemini ir in bažnicze ne ejna. Intiki, rots, kajp asz žinau, tiktaj in palejstuwes, kortas ir girtawima.

Sztaj, — sako tolaus szinkorys — wiena nedele susyrynko apie uwilika tokiu łatrelu pas wiena žmogeli ir gere be palowos potam pradejo stumditis o ne gana to ir su kumsztemis głostewienas kito wejdelus.

Ne gana to wienas isz ju Wincassu sawo brolu Jurgiu griebe wienas koke taj geleži, o kitas weła ka toki in ranka ir pradejo gałwes skaldit, žinoma ne sawo tiktaj kitu, o wienam geram wajkinelij Jonuj pryteko daugeuse, už taj kad buwo iszmintingeusu terp ju ir galima pyrma karta terp tu łatru radosy.

Kraujo praleimas buwo dydelis ir dundeimas majszitas su ryksmu ne mažas, kad net policmonaj adbego ir wysus sueme. Tas wajkinelis, Jonas, likos patalpintas szpitoleje, o tie kiti in łakopa, wienok ant ritojaus kitus palejdo o du łatraj tupy pakolej prowa ne isz ejs. Tas wajkinelis, Jonas, łabaj błogas ir ne žine kajp su juo bus. Ir da kajp kokios taj tuodu łatraj gales numirtie tu łatru smerte terp kuriu Iżganitojes buwo nukrižewotas, tiktaj anie likos nukrižewotajs o tuodu gał pakars.

Dažinojau ir ta, kad tie wysy ira Sebrajs o kiti niekuo.

— O taj in ka žmogu pawercze kłajdus rasztaj! Kłajdu raszta jago maštikis skajto, taj liginaj, kad kudikis su brytwo bowijesy, ba kłajdus rasztas pajka žmogu papjauje. Pujkus sebraj neira ka sakit, kajp pasyrodo wieni kitus ne užiłgo iżsysmagus.

Wiruczej, ka galima no jau czio rejkałaut?

Tas szinkorelis daug łabaj prypasakojo apie juos ir but ne pabajges, nes asz ne turejau łajko, ba ketinau da ta diena apsukt gera gała; užsymokejau už ału atsyswejkinau su szinkorelu ir nejas sedau antkrioko ir lejdausy kajp žajbas.

Kas taj, — taj pamyslijau — kiba mane nesza in Brazylije, ba pradejo ma nubost ir sedine sopet, kad sztaj weła miestas, ka ne tejp kajp Pyledelpe.

Krokas sustojo, prie sztebelo, ba jis suwuodže, inlejdau in sztebeli, o pats nuejau, nes kur? žinoma ne kur tiktaj in saluna, ir tuojaus szinkoraus pakłauseu, kas taj per miestas, tas nusyjuoke ir tare:

— Kiba tawe tas lietus iszlijo, kad nežinaj kajp tas miestas wadynasy, o-gi Pittsburgas!

— Asz žinau kad taj Pittsburgas, tiktaj asz pasymilijau su sawo kłausymu, ba norejau pakłaust kajp ulicze wadynasy?

— A-ha! — tejp, na taj kiba, o isz kur atkelawaj?

Asz žinoma numeławau, ba keloneje tejsybes ne megstu sakit, ba žmogus wysokiu sztamu lietuwninku adtitinki....

Liepeu duot ałaus, o kada sedau prie stało ir pradejau łupas dažit in stikła, prisiartines szinkorys prie manes sedo ir pakłause polskaj.

— Gadesz ty brece po pulsku?

Asz pasakeu kad-gadesz.

Supratau kad taj paejna tas szinkorelis isz prusu isz Kaszubu.

Asz pakłauseu jo, kajp cze darbaj ejna, o jis atsake: — Szecko dobre.

Matau kad cze no jo dažinosu kokiu naujenu, tiktaj žinoma: sauso niekas ne kłauso.

Liepeu duot ałaus, o ir kad deł sawes paimtu ka norynt iżgerti; kada iżsygereme, mano kaszebos liežuwis suwys pasydare luosu, tauksze apie wyska, o terp tu wysu naujenu pasake ta, kad Lietuwej cze Pittsburge łabaj pyktaj elgesy, o ipacz po kožnaj pedej: kad ejniki łosze per dienas ir naktis in darba ne ejna, o nedelomis in bažnicze ant misziu szwentu ne ejna tiktaj łowose tiso kajp bestijos. Ne wienas iżgirtibes liga gauna ir ant wysados swejkata patrotije.

Tpfu bo kwarabu sarmata! ar-gi toki wiraj Pittsburgo ne gali susywaldit, kajp girdejau randasy pujkiu wiru kajpo taj Kudžius ir da daugeus, argi ne galetu terp sawes užsydet koke draugiste po wardu kokio norynt szwento. Brolej iszmintingesniu kłausykite ba swejka roda ira pamaczliwa ne tik duszej, nes ir kunuj.

Ant gało ar taj gražu kad pucaj ir kitoki tury isz jus juoktis, pasyrodikite wirajs tikraj Lietuwyszkajs, o tada pamatisyte kajp deł jus pujkej seksys wysame.

Isz kłauses tos pasakos, apsłobau datires tejp smutnos naujenos apie muso wirus, iždgereu stikleli biterio ir nuejas pas krioka lejdausy namon in Plymoutha. Kelone ne nubodo, ba myslese buwau praskendes apie nedoribe tu pasylejdusiu wajku lietuwos.

Oj wajkaj, wajkaj! susyprosyte, nes połajkuj, o ipacz tada, kada busyte susysuke kajp pipkes ir niekam ne tiksyte.

Prywałote czedit pynigus, kad senatweje sziek tiek galetumete atsyilset po tu wysu sa wo giwenimo prociu, ba žinote, kad kožnas sestate ir siłos mažinosy.

Be-to, kad tu gała, butau užmirszes, o gi priesz taj buwau Mt Carmuose, o taj tuojaus pe pedej. Wiruczej! kas tenaj darosy, taj teguł Diewas gelbsti. Wiena boba pabego su priełajdiniu ir bestije ižsyžadejo sawo łocnu wajkelu ka tury dwejeta 5 ir 3 metu, o kad toke boba ir motina perkunas kur užkłuptu. Broliczej, jago kur patemisyte suimkite abudo kajp szunis. Jos wardas Ona, wejdo łaszuoto, płaukaj rudy wydutinio ugio.

Pasygajlekite tu aplejstu syratuku. O kajp buwo 18 dienapede, taj pyłna łakopa prysodyno muso wiru, o kajp jemis buwo per sziłta ir łabaj siuto, taj per łanga wandeni szprycawo ir kada trys pedas wandenio prylejdo taj apsymalszino. Taj rots wardas Polanderiu auga, suskit wiraj suskite, per sawo ta pasutima inszunis pawyrsyte. Ir ka, negana kad kajp pasutelus su wandenio łajste ir da už ta iszmaudima užsymokejo po 20 doleru taj kur proce ejna, o gał sztornikams ir saluninkams ne užmokejo. Diewaž, jau Indyjonaj aukszteu stowy ne kajp toki pasutelej.

Kad pynigus atidawe ant bažniczes taj norynt but koke nauda buwus o ne pagonams in rankas.

Oj Diewe diewiti in ka taj žmonis cze Ameryke pawyrto, o taj we wałnas krajus, ba kad ir insodyna in łakopa taj tury už ka ižsypyrkt. Niekas daugeus ne iszpuoła kajp tik pułt ant kelu priesz ałtori ir giedot:

Priesz ta ałtori, puołam permałone,
Prota Lietuwems sugražikie Pone.

Ka maczije wiraj, bus gana, o kajp da karta apie tokes szelmistas dažinosu, taj tokia sarmata padarysu kad ne slepsu o kožno prawarde patalpinsu kad Amerykie wietos deł sawes ne ras.

Ba ka padaro Taradajka,
Taj žinote kad ne bajka.

Wysko po truputi.

Newtone (New Jerzy) susytare mergos, kad neims tokio wajkino už paty, jago katras ruko pipke ir gere arielka. Iżgirde ta dekreta wajkinaj pastanawijo, jago katras ženisys, taj ne ims mergos isz to miesto tik isz aplinkines. Ne žino ar mergos dałajkis sawo pryžadeimo.

Ka taj žmones ne iszmislis. Medyolane Wałaku žemeje wienas kunigas ir profesorys, padare argonus isz popieros už kuri taj iszmysła wienas mechanikas afierawoje 50,000 liru.

Chicage kokis taj King, iszradoczewerykus, su kurejs užsydejas gali wajksztiotie ant wandenio. Wiena diena priesz nedole, seredoje wojksztiojo ant wandenio.

Rauginimas buroku.

Geraus rukszti is buroku cwikliniu, ba tury ir kolora gražu ir smoka gardu. Ira dasektu dajktu. Idant but gera rukszti ir burokaj minkszti, taj ne kitajp rejke juos nuskustus mazgot, kajp wandenije isz upes ir tokiu jau wandeniu užpiłt burokus sudetus statinajteje, jago ne ira upes, taj isz prudelo, wandenio isz szaltinio arba isz szulino negalima rejkałaut, da ta rukszti ne tinka. Gerause tankej toke rukszti darit, kad kožna łajka szwieže rukszti turet.

Gromatos atsustos.

Burrillville, R. S.
22. Berželo.

Mieła Rediste!

Perpraszau kad iždrystu paduot tuos kelis žodžus in muso„ Wienibe“ ir jago prypažinsyte už giara, taj praszau patalpint.

Mes cze esame in ta žeme kajp Izraelitaj isz westi per Majžeszu in ta płacze Ameryka kajp po puszcze ir kłajdžojam apie wienas kita ne galime igi to łajko dažinot. Norynt idant muso narodawastis ne pražutu tam kitam swiete, prywałome rysztis in wienibe ir nesysarmatit sawo pa ejgos.

Juk brolej mieli Lietuwos žeme pažista swietas ir žino, Kad taj žeme, kury iždudoa wajsy žmonise, wajsy sakau mokituose wiruose. Lietuwnikaj łajkosy druczej tikeime, nesyduos insyszaknit herezyjej ir socialitiszkaj dwasej; kłauso kunigelu ir szenawoje juos!

Kad ir ira tenaj suspausti muso brolej, wienok tuos sawo wargus Diewuj afierawoje ir no Jo aptury pasaldinima sawo kenteimuose.

Cze mes ne turyme tejpos-gi dydeles raszkažes, nes wienok niekas mus ne persekioje. O kas žin kas but su mumys, kad ne turetumem tos „Wienibes“!

Kajp „Wienibe“ łajkisim,
No pradžios wysa skajtisim,
Tada daugeli žinosym,
Ir apie tewine dbosym,

Angełska kałba gera,
Ir ne ira pejkema,
Nes „Wienibe“ daug geresne,
Ba deł Lietuwiu mjlesne,

Katras ne skajto „Wienibes“,
Ne turi ne iszmintibes,
O kad ir tury, pražudo,
Ba tokis iszejna ant brudo,

„Wienibe“ razumnajs daro,
Akłam skis atidaro,
Ij wysko mus mokina,
Liginaj kajp tikra motina,

Wysus smutkus szalin waro,
Nuludusy linksmu daro,
O taj kas? muso„ Wienibe“!
Ta taj pryduoda linksmibe.

Ak mes brolej ne Anglikaj,
Ne be wierej — heretikaj;
Tiktaj Lietuwos sunelej,
Wienos motinos wajkelej.

Asz jau esmu cze Ameryke keturolika metu ir jau buwau suwys užmyrszes sawo gimta letuwyszka kałba, o kajp gawosy in mano ranka ta pujki kwietkele wysa mane adgajwino.

Prywałome brolej ta raszta wysy łakjit ir ne skupet tu poros doleru ant metu. Ak galime patis numanit kad taj suwys mažiprynigaj. Dažinome apie wyska: kur kas darosy Lietuwoje ir wyso Europo otejpos-gi Ameryke. Historiju pujkiu ir prykłodu turyme ne mažaj, ar da ko daugeus galima rejkałaut no Pono Diewo? Ne, nieko, tyktaj swejkatos. Kad mes brolej, no pradžes, kada cze Lietuwnikaj pradejo atsyrast, butume tureja ta gazieta, ne but cze prywyse tiek daug wysokiu nedoribiu.

Deł to—gi brolej, duokime wienas kitam žine ipacz deł tu, ka da nežino, kad užsyraszitu „Wienibe“ ir isz jos naudotu, per ka ne wiena isztrauksyte isz nełajmes tejp kajp skestanti isz wandenio:

To Jumis welije tykras Lietuwis ir dydys prietelis Wienibes Lietuwniku“

A. Z. Adams.

LITWOMANO.

Oj girdžiu kajp uže, pikti priesžaj mano,
Oj duoda man nauja warda Litwomano;
Mat noretu anie, kad asz Lietuwis
Atszalczeu kajp ledas no tewines sawo.

Mat noretu anie ir ta padaritie,
Kad Lietuwos kałba in graba uždarite;
Pyktumas juos ima, kad už ja kariaunu,
Tada ir Litwomano warda už taj gaunu.

Jaj kožnas paukształis cziłba giesme sawo,
Kure jam tewelej dar lizde cziułbawo,
Taj kłausiu, ar dera mane prawardžiuote?
Kad motinos kałba asz noru guodote?

Jaj Diewas parasze žmoguj ranka sawo,
„Guodok tewa sawo ir motina savo,“
Taj ar užginta tewine mileti
Ir sawo tewelu liežuviu kalbeti?

Taj Chrystus prysake deł artimo mejle,
Taj ant kałbos musu kodeł ryjat sejle?
Mums pawogt noretumet ta turta brangeuse
Ir mastot, kad dirbat darba tejsyngeuse!

„Nedarik kitam, ko patsaj ne nory“
Atmintumet szita, kad butmet dory.!
Už kožna wagiste tur but suwertimas,
Ne apsyejs be szito ne kałbos wogimas!

Diewas tejsyngeuses wyska mato danguose,
Kajp Lietuwej žusta suspaudoj, warguose,
Kajp jem ir užginta ir knigas turetie,
O cze ir tie slege, kam rejktu padetie.

Litwomano wardas, ardo szirdi jusu,
Kad ne esat biczulejs, deł rejkało musu;
Ne pelnisyt nieko per ta netejsybe
Tik mumys pryduosyt dydesne karsztibe.

Mes jusu nekludom, taj ko-gi jumys rejke?
Kam karszta Lietuwi jusu burnos pejke?
Kam tas litwomane wardas ir sudetas?
Kodeł Polonmano igi szioł negirdetas?

Kodeł to Kraszauckio, kursaj tiek jums daro,
Ne wienas isz jusu tuom wardu ne baro?
Kodeł tik lietuwiams, ka mili liežuvia.
Wardus Litwomano kiszat kur sukluwia?

Ir kunigaj musu kenczia užpuolima,
Už szwentos bažniczios kałbos iwedima.
Kad Kristaus jie moksła lietuwiszkaj sako,
Taj ir jems nog jus litwomanas teko.

Jaj gyminia kožna liepie Kristus mokit,
Taj jus jam prawardia litwomano duokit!
Kam jis neaskire no moksło Lietuwio?
Ir kam neiszkejke musiszkio liežuvio?

Jagu jau, už Kristaus žodžio apskelbima,
Kunigaj uždirba juso papejkima
Todeł kas jiems duoda wardus litwomano,
Matos, ir bediewis-prieszajs kristomano!

Matos, kad taj welnias, angelas tamsibes
Lietuwiams nelengdamas dangiszkos szwiesybes,
Kad rejkała Kristaus, kajp galint tramdyti
Inkwepe „Litwoman“ žodi pramaniti

Ne senej tas žodis iszbertas tapo
Nes lindes žodine dar jo ner ne kwapo,
Mickewyczius garsus dar jo negirdejo,
Ne senej ji tamsus iszgamas sudejo!

Ir iszgamas wartot tiktaj aua dera,
Kuriems no to wieno, darostuo negera,
Kad prasidejo musu kalbos atgimimas,
Apmirusios dwasios isz grabo kelimas!

Atgijmas musu tik tokiems gał kenkti,
Kurie nori Kaino piktajs kelejs žengti,
Kurie daug pražude, nieko neiszgane!
Iszjuokti Lietuwi už tewiniszkuma
Tik gał tie ka turi proto neswejkuma,
Arba smarkinikaj Wandalei łaukiniaj,
Zweriszkumo pilni, žmones paskutinej!

Kožna gera szirdis, kožnas aukszstas protas
Ne buwa Lietuwaj Erodas, Piłotas;
Mickiewiozius ir kałba iszmoko sawo.
Mes ne litwomanai-nes lietuwomilei,
Ant tycziu negalim, kad butum nebylei,
Isz tycziu szaltinio ir szidajna płaukia.
Mat, kajp kas suszunka, terp ir atsiszaukia.

Sitwomanas, tuom žodžiu musu priesziniukaj Paženklina Lietuwos utaritojus.

Dydelys susyważewimas.

Užspraszo wysas draugistes in Freelanda ant paszwentimo bažniczes ant dienos 10 Liepos Nedeloje szi meta.

Tikietas ant geležinio kelo kasztuos suwys ne daug.

Trejnas ejs nedeloje isz rito apie 7 adina.

Tikietus galima bus gaut pirkt:

1.) Shenandoahe pas J. Bobina, W. Czyžaucka ir K. Radzewicziu po $1 20 ct.

2.) Mahanoy City pas Zabłaucka, tikietas po $1 20 ct.

3.) Hazletone, pas Ad. Sławicka ir Zygmunta Trwaraucka, tikietas po 0, 50 ct.

4.) Wilkes-Barre, pas Czernika, tikietas po $1 50 ct.

5.) Nanticoke, pas Butkiewicze, tikietas po $1 50 ct.

6.) Plymouthe, pas Paukszti, tikietas $1 50 ct.

7.) Pittstone, pas Błaži, tikietas po $1 50 ct.

Brolej! ira taj swarbi diena deł mus, per ka ne prywałome gajłaut tu poros centu, kad pasyrodit kitoms nacijoms, kajp Lietuwnikaj ira druti sawo wieroje.

Wysos Draugistes tury tame rejkale ne ižsykalbet ir pasyrodit ka pujkeuse.

Tikietus ant geležinio kelo nepoilgam aptures aukszczeu parasziti agentaj isz muso Redistes, o tejpos-gi plakatus abgarsyuimo angełskam, lietuwyszkam ir lankiszkam liežuwiuose, jau apturejote.

Daugelis bus kunigu terp kurio ir Jo Mil. Ku. Warnagiris, kurys pasakis lietuwyszka pamoksła deł Lietuwos sunu.

Deł to-gi Brolej, ant tos dienos ruoszkites in Freelanda isz ko turesyte ne maža džeuksma.

PASAKAJTES.

— Ty sukin — syn pijan? — suszuko kapytonas ant ejnantio girto žalnieraus.

— Niet wasze błagarodije, nie winowat.

O kas winowat,? — suszuko kapytonas.

— Wodka i piwo, wodka urauke in wiena szali, o piwo in kita.

— Stupaj durak spat.

— Daraktorys: — Ar girdi Jonuk, kiek szuo tury dantu?

— Wajkinas: — Pyłna snuki ponas daraktorau.

Buwo taj panedelis.

Du wajkinaj, wietoje ejtie in darba, panedelawo, arba tiesog sakaut girksznojo. Patiko ant mažos uliczajtes, grižtanti žida isz szkałos, ba we tuom łajk židaj apwajksztiojo nesztines. Wienas wajkinas, kurem jau buwo smegenineje karszta, prysyartyno prie to židelo reže per žanda. Drauguj jo ne patiko tas szposas, ba pabego palikes ji su židu, kad židas ne iłgaj mislijas, iszeme penkes kapejkas ir dawe tam wajkinuj, ka jam dawe per žanda taritdamas:

— Teguł tau Ponas Diewas szimterokaj isznagradije, aj waj, kokis mane gilukis patiko! Kad butau bagotu, duotau tau tukstentius, nes esmu biednas daugeus ne galu duot!

Wajkinas papajko.

— Kajp taj? — tare — asz tawe muszeu, o tu ma dekawoi ir da užmoki?

— Nu — tare židas — mes szendien turyme nesztines, ir deł to, jago katras ne kałtaj wiena musza, deł to wysy griekaj atlejsty. Mane tas gilukis patiko, teguł tau Diewas užmoka!

Ir nuejo židas, garbindamas newos sawo geradejan.

— A — taj szitejp! — pamyslijo wajkinas — jago taj tejp, tajlus uždirbta ne mažaj, tiktaj rejkes bagota žida nutwert.

Nuejo prie židu szkałos ir ne poilgam insytemijo, bagotas bankieri, kada wysy židaj ejo iž szkałos.

Tuojaus pastanawijo deł jo ta geradeiste padarit, liginaj kajp ir tam biednam prysyartynes, isz wyso wieko reže per žanda — ir łauke padekawones.

Nes koki buwo diwaj deł jo kajp tas židas, wietoje padekawot twere už sprando ir druczej łajke. Sztaj tuojaus apspyto židu burys ir pora žemskiu, taj ne nepasyjuto kajp nuwede ant policyjos, ir pakolej nuwede taj wysu kelu tiek gawo kumsztiu no židelu, kad pamis, kolej bus giwas.

Gromatos ant paczto.

(listy na poczcie.)

Palko Buttka
Nicolas Mackow
Maria Danko
Mikaly Kontra
Micolal Szymansky
Ian Sawukinas
Kaz. Rupinsky
Jacob Kuchanek
John Martin
Jonas Odocki
Jos. Szysensky
John Zypaj
Yedruyj Dybowicz
Filip Saladsky
Andrew Tkacik

UŽMOKEJO UŽ GAZIETA

„WIENIBE LIETUWNIKU“

J. Newulis, Pittston.	$1,00
J. Morkunas, Shenando.	„1,00
P. Kažakewicz „ „	„1,00
J. Radzis, Plymouth.	„1,00
J. Radžewicz, „ „	„1,00
W. Dambrauckas, isz Nicolas.	„2,00
J.K. Patreck, Mah. City.	„1,00
L. Paulonis, Plymouth.	„1,00

Kas užmokiejo už „Wienibe Lietuwniku“ o ne buwo pakwitawota, teguł atsiszaukie in musu rediste —

☞ Kas raszis in mus redakcyje su kokiu rejkału, o nores kad jam bu tu atraszita, teguł atsuncze marke pacztawa už du centu.

Kas parejkałaus gazietos “Wienibes Lietuwniku“ o ne atsus pynigu- norynt už puse metu, bus wienas numeras nusiustas ant pažuros, o daugiaus ne; tas dalikas ira rejkalingas deł paredko.

Można gautie knigu drukarne Juozapo Paukszczio Plymouthe Pa.

1.) Historije gražios Katrukos ir jos wysoki atsytykimaj. „ „ „ „ „ 10 ct
2.) Sumyszymas arba bajme tury dydeles akis Tykra tejsybe isz Suwałku Gubernijos. „ „ „ „ „ „ 15 ct.
3.) Litanije Łotiniszka wysu szwentu. „ „ „ „ 5 ct.
4.) Giesme szwenta Łotiniszkaj Pange lingua gloriosi. „ „ „ „ „ „ 5 ct.
5.) Konstytucyje deł darbiniku. „ „ „ „ „ „ 10ct.
6.) Historije apie graže Magelona, duktery karalaus isz Neapolo ir apie Petra karejwi grafa. „ „ „ „ „ 40 ct.
7.) Užsystanawik ant to geraj. „ „ „ „ „ „ 50 ct.
8.) Atsytikimaj ant žemes ir wandenio. „ „ „ „ 10 ct.
9.) Du pujkus apraszimaj apie nedoribe žido ir pykta auginima wajku. „ „ 1,00

Prawadnikas angełskos kałbos.

—Kasztuoje—

Abdaritas $1.25
Ne abdaritas. $1.00

Deł Draugistu
Lietuwyszku

W. Słominskiene
679 Milwaukee Ave.
Chicago, Ill.

Paduodu deł žines wysu lietuwyszku Draugistiu kad mano krautuweje randasy wysoki dajktaj koki tik rejkalingi deł draugistiu kajpo taj:

Karunos su patronu draugistes
Juostos
Ženkłaj ant krutines (szarfos.)
Kwietkos
Pałkos deł marszołku, etc.

ka nopigause. Apsteluotus dajktus tejsingaj padarau ir isz gerauso taworo. Per septiniolika metu tuo tiktaj esu užsyemus ir wysos draugistes deł kuriu dyrbau wysokius dajktus mano darbo ne pejke.

W Słominskiene,
679 MILWAUKEE AVENUE
Chicago, Ill.

WIENU WIENAS
Lietuwyszkas
— Salunas —
STANIS. SIDARAWICZAUS
BALTIMORE, M. D.

Jago katras Brolej atkelauyte in tejp dydely miesta ejkite tiesog ant:
Camden La Cor Dower st. No. 206
Tenaj, apryez gero, szalto alaus ir wysokin likierin ganyte da prietelizka roda.
Be-to, randasy prie tam pujkeusy cygaraj in wysa Baltimory.

J. PAUKSZTIS

Agentas Lietuwiszkas ir Lankiszkas

SZIPKORCZIU

(KART OKRĘTOWYCH)

Ant wysu Kielu Mariomys Ka nopigiause!

Prusyszkaj geriausejs akrotajs. Siuncze pynigus in wysas szalis swieto, o tejpos-gi ir iszmajno kajpo maskoliszkus, prusiszkus, austryokiszkus, Francuzyszkus ir t. t.

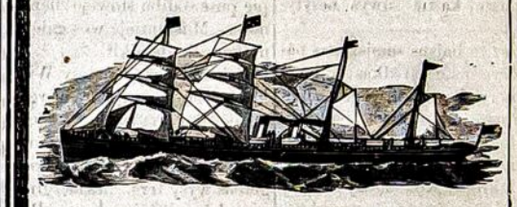

Cziene Szipkorcziu.

Isz Europos i Ameryka.

Isz LIVERPOOL, GLASGOW, QUEENSTOWN, BELFAST, LONDON..$20.00
Isz HAMBURG, AMSTERDAM, ROTTERDAM, HAVRE or BREMEN..$20.00
Ant gerausu akrotu isz BREMEN in NEW YORKA..$25.00
Isz ANTWERPO in NEW YORKA.....$23.00
Isz ANTWERPO in PHILADELPHIE.....$21.50

Isz Amerykos in Europa.

Isz NEW YORKO in BREMEN.....$20.00
Isz PHILADELPHIOS in HAMBURGA.....$19 00
Isz NEW YORKO in ANTWERPA.....$15.00

Jonas J. Bobina.
Agentas no szifkorcziu

Szifkortes! Szifkortes!

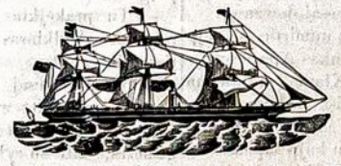

Parduodu szifkortes ant pujkiausiu ir druciausiu ŁAJWU isz wysu szalu EUROPOS. Ir tejpos-gi galu nusiut PYNYGUS in EUROPA tiesiog ing namus.

Prietam łajkau dydely KROMA su wysokejs wałgomajs dajktajs ka tik namuose geraj gaspadynej pryrejke, ir su tuo nesygiriu: ba kožnas žinó. Darbiniu drebužiu ir wysokiu marszkiniu; žodžiu kałbnt wysko galima gaut,

Neužmyrszkite kad mano namas randasy ant uliczes MAIN Numeras 132 szale paczto.

Shenandoah Pa.

Fabrykas Gero ir Swojko

Ałaus

arba

Braworas!

C. STEGMEIER & Son.

Wilkes-Barre - - - Pa.

☞ Ten można gaut Lager Beer ir porterio isz czisto jawo daritu.

ISZ WYSU MUJŁU GEREUSES
CHLOROZONE SOAP

Katrie turyte sztorus, taj ne łajkikite kitokio mujło kajp tik „CHLOROZONE SOAP“

Deł skalbimo gereuses, per taj, kad:
Ne gajszina ŁAJKA, ne gajszina darba
ir užsyczedije pynigaj
Iszima wysokius juodulus ir taukus, ne gadina ranku, o wejda atjaunina, ka ne tik numazgoje murzynuma, nes ir pryduoda smaguma.

Deł MAJNIERIU ira taj taujlelis gereuses
O tejpos-gi deł tu, ka dyrba GELEŽINIUOSE FABRYKUOSE
Adresawot rejke kas noretu parsygabent:
„CHLOROZONE SOAP COMPANY“
Sole Manufacturers,
PHILADELPHIA, Pa.

☞ Kožnam mieste nekuruose sztoruose randasy ka galite pabandit.

Petro Nowyko Salunas LIETUWYSZKAS.

Kurem randasy BYLARDAS ir SZAUDYNE in cielu.

Tejpos-gi randasy geras AŁUS ARIEŁKA, CYGARAJ PAPIROSAJ su gardum dumelu sklepe ant uliczios MAIN namuose J. P. RICHERTO PLYMOUTH PA.

AGENTAS no suwamu
Maszynu
o tejpos-gi už senkrywoję NAMUS ir wysokius DAJKTUS no ugnies
GEO. GWILHAM, agentas.
MAIN Str. Plymouth, Pa

Pas D. J. MAHANEY
298 Bank st., Waterbury, Conn.
Randasy wysoki gerymaj ir
BILARDAS
Praszau wysu lietuwiszkus kad pas mane atlankit.

Apraszimas apie Indyjonus
arba
Razbajninkus apie Meksyka.
(isz angełsko)

Isz pradżes myslijo, kad taj patis Komanszaj reke, ruosztdamiesy ant ritojaus ant besiedos. Kada iżgirdo szuwius ir barszkeima ginkłu suprato, kad cze kas kitas pasydare.

Pagriebe ginkła ir iżbego iż grinczes, Bajsus deł jo akiu persystate regeimas. Apachesaj drauge su bałtajs razbajninkajs in puole in kajma ir kajp żajbas metesy ant Komanszu, ka tie suwys nesytykejo.

Isz to bajsus sumiszimas pasydare ir ne paredkas; nubuge moterys ir wajkaj bego no bajsiu neprietelu, kurie be susymileimo żude ir skalpus no gałwu łupo.

Użkłupti Komanszaj tweresy už ginkłu ir norejo susykuopint, kad geraus galetu atsyspyrt.

Wilkinsas iłgaj ne myslitdamas, twere už wamżdżio sawo karabyna ir su kulbe szwituotdamas in szalis, dare sau kele terp Apachesu. Ne użkabintas gawosy in grincze, kurio radosy Klara ir Helena.

Wilkinsas rado prie ju tejpos-gi Erelo-płunksna ir Poblu.

— Dabar jau po mus-paszauke in beges Wilkinsas, — wienok sawo giwasti turyme brangej parduot. Jus-dwy Klara ir Helena ejkite gilin in grincze, deł jus-dwieju giwasti Apachesaj dowanos.

— Geraus numirtie, ne kajp papułt in rankas Apachesu, — paszauke Klara trauktdama rewolwery isz użdyrżo brolo, — asz esmu ant wysko gatawa, ir ne stowesu kajp sapnas.

— Ir ma duokite ginkła, — paszauke Helena su karszczu, — ir asz ne pasyduosu.

— Tu sesut bałtoi esy drasy kajp Indyjonka, — tare Erelo-płunksna, duotdamas sawo pysztaleta.

Sztaj Wilkinsas reże in gałwa wienam Apachesuj, ka in grincze werżesy, ir ant dajkto padejo.

Tam łajke wysam kajme buwo pjuwine ne iszpasakita. Apachesaj in smuko in kajma isz tryju szalu, per ka deł Komanszu buwo niekeuse. Baltieje buwo ne kas kitas kajp razbajninkaj prie kuriu buwo Helena. Kada tie pajuto, kad Indyjonas Klara ir Helena pabego isz ju abazo tuojaus metesy in kelone, kad juos surast.

Ritmetije suejo su Apachesajs prie Rio St. Padro, su kurejs pasypażinojo no seneu. Isz ju wysko dażinojo. Tuojaus dasyprotejo kad taj ne kas kitas buwo, tiktaj Klara, Helena ir Erelo-płunksna.

Wienok to ne pasake deł dawudcos Apachesu, Juodam-katynuj, tiktaj kalbino, idant ka-grejczeuse użkłupt ant Komanszu, be jie mine kad je tenajs tury but. Waduj Apachesu liginnj buwo gajła tiek prażuwusiu żmoniu, per Wilkinsa ir no draugu, o ir už taj, kad patropijo no ju pabegt, trauke tuojaus wysy su razbajninkajs, ant Komanszu.

Keles miles priesz ju sodibas użsyłajke, deł to, kad Juodas-katynas su Cedru susznekejo, kad gereus bus użpułt nakti isz wysu szalu. Tikejosy tokiu daliku, ne tik paimtie pabegelus nes ir sumuszt Komanszus.

Kada użejo naktis, pradejo artintis, pamaži ir sargej.

Użtiko sargus pastatitus ant sargos, tuos nużude, ba ne spejo pabegt. Kada prysyartyno prie kajmo, persyskire ant tryju dalu, wienajs dawadżiojo Juodas-katinas kitajs Melinłapis, o treteja Cedras, ir isz tryju szalu użkłupo, palike arklus tolaus. Slinko pyłwajs, kajp kirminaj, kad ir dienos łajke ne butn niekas patemi jas. Pułkas Juedo-katyno pyrmeuse inejo in sodibas, potam kiti. Kajme buwo tika: Komanszaj buwo spakajni, ba tikejosy ant pastatitu sargu, per ka be rupestio miegoje, o ju tejp grejtaj nesytikejo.

Juodas-katinas dawe żenkła, ir wysa goweda su ryksmu metesy ant grincziu. Potejsybej grejtaj Komanszej pajuto ir tweresy už ginkłu, nes wadas ju pamate tuojaus kad ne spasabas atsyspyrt neprieteluj, ipacz nakties łajke.

Tejp taj buwo, kada Wilkinsas pabudes nubego in grinczute kuroje radasy merginos.

Musztines dydynosy, o buwo tuo bajses, kad suwys tamsumas apiponawojo, ne galima buwo skirtumo padarit terp sawuju o neprietelu. Po tejsybej, pasydare tuojaus szwiesu ba Apachesaj użdege keles grinczes.

Tuojaus liepsna apeme ir apie puse sodibu stowejo liepsnose. Muszantieje wos galejo no karsztio dałajkit.

Grincze, kuroje radosy Wilkinsas su draugajs ir merginoms, stowejo truputi tolaus ir tuo dżeugesy, kad ugnis ne dasieke. Norejo ejtie ant pagełbas wysy trys, nes merginu ne galejo paliktie wienu. Patemitajs likos per nekuruos Apachesus ir tie metesy, kad suimtie, nes gerajs szuwejs likos paswejkintajs. Apachesams ne wale buwo szaut, ba toki prysakima turejo no Juodokatino, idant pabegelus giwus paimtu. Wilkinsas su draugajs ne dasylejdo ir nuołatos kłojo neprietelus. Ant gało, likos paszautu, wienas jaunas, wyresnis Apachesu. Tas isz skaudeimo, paszoko ir kajp pasutes szowe in wydury grinczes, o kad su wiena ranka szowe, ne tropijo in Wilkinsa, tiktaj in Klara, ka ta tuojaus pargruwo.

— Tu prakejktas łatre, — paszauke Wilkinsas ir szow tiesog in gałwa.

Dabar Apachesaj ne galetdamy su syłajkit, wienos isz ju mete nodeguli deganti ant grinczes, kiti su ryksmu użpuole, noretdami giwus paimtie in sawo rankas.

— Erelo-płunksna, imkie Klara ir iszneszk isz czenajs, gał da giwa, — paszauke Wilkinsas prykimusu bałsu-stosy tarpe mus, gał persymuszym.

Cze mes dingsyme!

Prysakimas likos isz pildintu. Iższowe po karta in Apachesus ir iszbego isz grinczes noretdamy prasymuszt; po tejsybej, pasydare terp Apachesu sumiszimas, ba daug isz ju prażuwo, wienok jau but juos sueme, kad ne but gilukis persymajnes ant Komanszu puses.

Komanszaj ka buwo pabege in łaukus, susyrynko wela ir metesy in Apachesu. Tie buwo iżsyskłajde, kad degint ir pleszt, tada Apachesaj ir razbajninkaj pradejo but pergalety, o taj tame łajke, kada Wilkinsas buwo iżbeges isz grinczes, tuojaus persymusze su sawiszkejs prie Komanszu, tie su dżeugsmu prieme in tarpa sawes. Wilkinsas paszauke in wada: — Na broli, dabar parodysyme ka galime.

— Parodysyme, — atsake tas.

Tuom łajk Apachesaj susyrynko su razbajninkajs ir metesy isz naujo, nes Komanszaj smagej atsyspire, muszesy smarkej.

Wienok dydesnis skajtlis Apachesu ir razbajninku pradejo wela imtie wyrszu.

wadas pażino, kad jau bus niekas, pastanawijo brangej sawo giwasti parduot. Suryko bajsej ir użkamandierawes sawyszkius, metesy ant Apachesu, stojo priesz Juoda-katyna.

Bajsy musztine terp tu dwieju prieszininku pasydare ne iłgaj ketino taj testis, ba atsytyko tejp, kad suwys persymajne wyskas. Dawesy girdet bajsus ryksmas ne toli kajmo, ir in pora minutu inpuole daugelis Indyjonu, su kurejs buwo trys balti. Komanszaj linksmaj suryko, pażino, kad taj sztamas Navajoesu ka sutikime giweno su jejs. Tie tuojaus metesy ant Apachesu ir razbajninku. Dabar rejkejo matit pjuwine!

Isz gałwu smegenis tiszko! cipimas ir staugimaš buwo ne iszpasakitas. Apachesaj norejo pasylaut ir begt, nes ne buwo galima' ba isz wysu szalu buwo apseubty. Ne buwo taj musztines, nes pjuwines.

Wos keliems Apachesams pasyseke pabegt, kiti likosy ar użmuszti ar in newale paimti.

Terp paimtu, radosy Juodas-katinas ir Cedras.

Dabar Wilkinsas pażino, kad tie balti ira taj Miguel Zarate, Walentas ir tarnas jenaroło. Papasakojo Wilkinsas apie sawo atsytykimus; tie wela, kad prasze sztamo Nowajoesu ant pagełbos kuruos rado prie upes Żilos ir tie ne atsake. buwo nakties łajkes ir je pamate degantes grinczes Komanszu ir pastanawijo ejtie deł ju ant pagełbos.

Dżeugesy ne mażaj kad wysy suejo indajkta, ir kada tewas dażinojo, kad jo dukte iżgelbeta norejo begt tuojaus, nes Wilkinsa tare: — Pałauk smutna naujena iżgirsy. Kada dażinojo kad likos nuszau; ta pradejo senis werkt ir wysy nuejo in wieta kur gulejo negiwa Klara. Kada prysyartyno ir pażino sawo duktera puole ir pradejo raudot;

— O tu mano brangus kudiki! tokem stone asz tawe randu, — Ir pradejo buczuot iżbałsusy wejda.

— Tewe, palik nebasznink us atsylsije, — tare sunus trauktdamas tewa no jos, tas atstume sunu ir wela griebesy prie dukters. Stajga iżdawe bałsa, ba patemijo joje żenkła giwasties ir ne poiłgam sunkej atsyduso.

— Da ji giwa, giwa! — paszauke bałsu, paskuj apałpo ir puole ant żemes be żado.

Łajke, kada Wilkinsas ir Poblus gajwino ji, wienas isz Indyjonu, pasypażinojo ant gidimo, prysyartyno prie Klaros.

Pażino, kad kułka ja ne ronijo, tiktaj skura ant gałwos nudreske. Wos dasyłajke no juoko.

— Tikraj esate neiszmanus, — tare Indyjonas, galejot patis matit, ar ja kułka troyijo ar ne.

Nusydawe jam ne poiłgam Klara adgajwit.

— Kur asz esmu? — pakłause patike, atidarus akis ir dajritdamasy aplinkuj.

— Esy terp sawo prietelu, — atsake Walentas, — cze tury ir tewa!

— Kur mano tewas? — paszauke mergina kełtdama no żemes.

— Tenaj tawo brolis priłajko, ba apałpo. Nesybijok jis giwas, nemyrs, żurek jau atsykwotejo.

Wos spejo pasakit, jau mergina radosy glebije tewo, kurys pakeles akis in daugu tare: — Diewe, acziu Tau už łoska kurej mane abdowanojej!

* * *

Isznusze paskutine wałanda deł suimtu Apachesu ir razbajninku. Tejp Apachesaj, kajpo ir razbajninkaj, drasej łauke sawo smerties. Żinojo, kad bajses mukas kes, jago praszitu susymileimo.

Praskendes juodose mislese, gulejo Cedras ant żemes, wieno likuse grinczeje. Prie jo sedejo jo dukte Helena ir dowanaj ji ramino, kurys wadynosy jos tewu.

— Duok pakaju Helena, — tare ant gało, — wałanda mano smerties artynasy, ne użiłgo turesu, ten aukształ iżduot rokunda iż pyktu darbu, kuruos cze ant żemes papildżeu.

Tejp, tejp, buwau łatru ir bajsy nagrada po smert mane łauke.

Ne duos niekas pasytajsyt, o ir tas ka tau esmu kałtas.

Tejp mano kudiki, norynt deł tawes buwau nuołatos geru, wienok ne kesy manes, kada dażinosy, jog asz ne esmu tawo tewu.

— Asz tejp prijauczeu — pasake Helena.

— Asz turtus tawo tewu iszpleszeu nama sudeginau ir tawo motina nużudżeu.

— Niekadejau tu taj pada rej! — suryko Helena.

— Asz, — atsake tas, — ir norynt buwau dydżeusu grieszninku ir łatru, wienok kada pażuretdawau in tawe, bajsej mane sumejne krimto.

— Ir kas buwo mano tewaj! — pakłause Helena drebetdama.

— To ne żinau.

— Ar tu ne tury jokio żenkło, kad galetau dażinot?

— Nieka, kajp tik ta kriżuti ka igi to łajko nesziojej, ant kuro randasy literos H. W. Turejej tada ant kakło kajp tawe pagriebeu.

Wilkinsas pamaži buwo inejas ir wyska girdejo. Tas tuojaus suryko bałsu: Henryeta, mano brangi dukte!

Paskuj atsykrejpe in Cedra tare: — Niekadejau, puse mano giwasties paemej, nes sawo skarba atradau, wyska dabar użmirsziu. Prabocziju tau ir nesyrustynu ant tawes.

Żurejo Cedras in Tewa ir duktery iż dżeugsmo werkentius, po tam tare: — Kas iszto kad ma prabocziji, wienok Komanszaj ma ir už tawe użmokes, ba kesu mukas ir użtaj.

— Taj ar żinaj kad jago asz tau prabacziju, taj Komanszu wadas tau praboczis, ba asz galu iszpraszit.

— — Ar tu mysliji kad asz tinku ant to, ka tiek krywydos padareu ipacz tau; — paszauke łaukiniu bałsu. Mano giwenimas deł manes nubodo, linksmaj numirsu. Ne noru giwent.

Tuo łajk pryszoko prie Wilkinso twere už jo pysztalieto prysydejo prie gałwos ir persyszowe. Myrtdamas dyrstelejo ant Helenos

— Teguł susymiła Diewas ant jo duszes, — taj pasakius użdenge sawo akis su ranka.

Wilkinsas norejo deł wysu suimtu iszpraszit walnistes tejp deł Apachesu kajp ir razbajninku, nes wadas Komanszu buwo ne atłajdus.

— Żinaj mano bałtas broli prowa terp mus, kad akis už aki, dantis už danti. Apachesaj ir razbajninkaj żude katra nutwere, dabar tejsyngaj tury je prażut. Wysy bus sodintajs ant asztriu kuołu pagał buda raudonskuriu. Apachesaj ne tiek ira kałtajs, ka tie razbajninkaj. Daug kraujo nekałtaj praliejo. Je bajsesny buwo už żwerys, atłajdos deł ju ne ira! Ju smertys bus bajsy. Jau pabajgeu.

— Jago jau jemis ne dowanosy taj norynt ne użduokie muku. Dydy Dwase tau łajmis wysame jago pasygajlesy.

Su neakwata atsake wadas:

— Na, kad jau tejp bałtas broli nory, taj ne muczysu. Wienok numirtie tury, teguł patis sau smerti apsyrenka.

— Acziu tau raudonas broli, už ta łoska, — tare Wilkinsas.

Kada dawe żine apie taj razbajninkams tie szałtaj pryeme taj. Smerties ne bijojo.

Pasyrodawojo ir pastanawijo patis sawe nużudit. Tuojaus taj użstojo. Komanszaj apseube juos aplinkuj, paskuj padawe wienam isz ju smajła smyge. Tas pażurejo ar asztrus, paskuj smejge pats in sawe. Paskuj iżsytrauke kitas isz jo krutines, smejge in sawe, ir tejp kiek ju buwo wysy atlyko. Kada jau dwydeszimtas nusyżude, Erelo-płunksna pryejo prie to paskutinio isztrauke smajłu ginkła ir tare: — tas ginkłas rejkalingas deł gero wajauninko.

Kunus isztrauke in łaukus deł żweriu.

Potam ketino in pora adinu użstot mukos Apachesu. Tuojaus baltieje aplejdo Komanszus, ba ne turejo akwatos żuret in tajs bajses mukas. Erelo płunksna ir Kurumillus likos prie ju, ba norejo pamatit tejp pujke zobowa. Baltie je atsyswejkino szirdingaj su wysajs likusejs. Miguelus Zarete, tewas Klaros, pasake in Erelo-płunksna, idant tas pributu pas ji in St. Cruz, kad galetu deł jo isznagradit už ta nuopełna. Indyjonas pryżadejo. Potam tare Erelo-płunksna in abydwy mergas:

— Na mano bałtos sesutes, teguł deł jus Dydy Dwase wysame łajmina, ne użmirszkite apie mane, o asz apie jus ir tankej myslisu.

Kada skiresy, merginos łabaj werke ir iłgaj żurejo in likusus Indyjonus, kurie rengesy muczit likusus Apachesus ir Juoda-katyna.

Gilukningaj parkelawo wysy in St. Cruz, kur wysas miestas linksmynosy iż sugriżimo Klaros.

Ant pabajgos turu brangem skajtitojuj pasakit, kad jenarołas da ir szendien giwas, buna prie sawo sunaus Poblaus ka apsyżenijo su graże Helena prietelka Klaros, Tewas Wilkinsas gilukningeusu ant swieto. Klara isztekejo už wieno turtingo Angliko.

Walenta, Erelo-płunksna ir Kurumillus, kas metas atsyłanko pas sawo prietelus in St. Cruz, ir apie perejusy atsytykima mynawoje.

Galas.

Swarbus dajktas deł
SalunikU
—Pas—
Jona Sasnaucka
RANDASY

WINO wysokio gatunko, ne ne isz barsztiu tejp kajp pas kitus, tiktaj isz tikru winuogiu

ARIEŁKA

wysokiu su miełu smoku. Parsyduoda, pradedant no stiklelo igi 100 gorcziu.

Tikiuosy, kad Brolej Lietuwnikaj ne tik isz Nantikło, nes ir isz aplinkiniu ne aplejs sawo pażistamo ir gerems wells sawiszkiuj ne kajp angliku arba żidu. Juso prietelis.

J. SASNAUCKAS.

Ant kampo Church & Hanower ul.
Nanticoke - Pa.

—NAUJES—
Lietuwyszkas
HOTELIS
—arba—
pyrmutine
UŻEJGA
Del LIETUWNIKU Pas
S. Paukszti
KINGSTON, PA.

Jago szicze atkelausy,
Taj pas Paukszti wyska gausy.

Ariełku wysokiu,
Ałaus gardaus.
Wino wysokio,
Cygaru ir t. t.
Atejk Broli pamatike
Ir to wysko pabandikie.

DYDELE
Krautuwe
Wysokiu gereusu ARIEŁKU, o tejpos-gi CYGARU
pas
I. G. FREEMANA
WILKES-BARRE Pa.
291 East Market st.
Isz mano krautuwes parduodu in wysokius SALUNUS, ne tik gorczejs nes ir baczkomys to ne użmyrszkite.
Juso prietelis
I. G. FREEMAN

Lietuwyszkas
Salunas
WINCENTO KUDŻEUS
PITTSBURGE Pa.
Ties 28 Ulicze ant
CARSON st. No. 2743.
Jago katras atważuosyte in ta dydely MIESTA ejkite tiesog pas ta muso BROLI, tenaj ne tik galima gaut gardaus AŁALS, wysokiu ARIEŁKU o tejpos-gi ir pujku CYGARU, nes ir prietelizka roda.
W. Kudżiu
Ne użmirszkite pas:
2743 Carson st. PITTSBURG, Pa.

Stanisło. Martinajtis.
Krauczus-
Użsydejau krauczyszka szapa ant uliczes MAIN, tu redamas ta wilti kad Brolej Lietuwnikaj noredamy pasysiudyt koki drabużi ne ejs pas koki Auglika arba żida, tiktaj pas sawo pażistama.
Turu praline wysokiu drutu ir pujku cujkiu ne susygriejnaiu, o preke prieja. ne użmirszkite Broleš, kad mano darbucieje taipinsy.
123 MAIN Street,
S. MARTINAJTIS.

Wyska Gausi!
Pas
Juozo Paukszti
128 Main str., Plymouth, Pa.
MYŁTU
Wysokio gatunko, kumpiu rukitu, cukraus, kawos, arbatos ir wysokiu dajkiu, kokiu tik żmogus rejkalauje ei użdykimo sawo buwimo.
Juozas Paukszti,
128 Main Str., Plymouth, Pa.

BROLEJ BROLEJ!
Atważiawia in WILKSBERV, jago norite apie ka pasiroda wot, ar apie ka pak łaustie, ejkite tiesiog in
HOTEL
KOSCIUSZKO
Tian rasite lietuwos PRIETELU
J. CZERNIKA,
kuris duoda prieteliszka roda. Tejposgi tianaj można rast wysokio gerimo kokio tik żmogus rejkałauje.
Tejposgi, yszduoda Szypkortes ant gieriausiu akrotu isz HAMBURGO in NEW YORKA.
11 S. Canal St.

JUOZO PAUKSZCZIO.
KINGSTONE, PA
DYDELE KRAUTUWE!
Żywnasties żmoguj rejkalingos,
myłtu, kruopu wysokio gatunko
kumpiu ir deszru rukitu
kawos ir arbatos, o norint pasisaldit,
taj randasi cukrus kurys pasaldina ne tik kawa ir arbata, ale ir giwenima.

KRAUCZISZKAS KROMAS
JONO MIEŁDAZIO
No. 46 East Centre Street,
Shenandoah,
Sudejmas wysokiu Giałumbiu (sukniu) ir Kortu wysokiuose gatunkuose. Naujej deł szitu miatu mados iżduodu gražius Sutus ir pigiause isz wyso miesto.

Lietuwyszkas ir Lenkiszkas
KROMAS!
(GROCERYS)
Wysokiu szwieżu Taworu.
Mesu sudytu ir kiauszyniu,
Deł namiszkiu gaspadyniu,
Ejkit wysy pażiurekit;
Grejtaj, o ne systebekit.
—PAS—
Tom. Butkiewicziu,
5 Broadway, Nanticoke, Pa.

Chas. A. Ziegler
Sudaro wysokius rasztus, o tejposgi użraszus namu:
(vollmachtus,) Ira tarpiniku prie wysokiu pardawymu ir pirkiniu.
ROOMS 5 & 6 EXCHANGE BUILDING, Public Square
MAIN StreetS WILKES BARRE, PA.

KOŚCIUSZKO Hotelys
petro Smelcerio
6 Maple Str. Mont Carmel, Pa.
Randasy wysoki GERIMAJ, o tejpos-gi CYGARAJ ir galima sakit, kad gerause użejga pas ji tejp deł Lietuwniku kajpo ir Paloku.

Hotelys!
PUJKI UŻEJGA PAS
FRANC. PACZIKAUCKO
Ne tik można gaut wysokiu gerymu, ale pryłajko krautuwe Mesu (butcher Shoap.)
Pas F. Paczikaucka
Nanticoke - - Pa.

Padwados
AR NU WAŻIUOT PAS KA TEGUŁ EJNA PAS
Riddingtons Livery
Plymouth, Pa.

—Turu wysokiu gatunku—
MYŁTU
DYDELE KRAUTUWE
tejpos-gi Mesu, wysokiu Kumpiu, Deszrelu rukitu, Cukraus, kawos, arbatos ir wysko, ka tik gera gaspadyne rejkałaujo. Tejpos-gi wysokiu
—CEJKIU—
ZIEGORIU ir ZIEGORELU o tejposgi wysokiu gatunku Czewerku ir Czebatu wbinski ir motinski.
Ne użmirszkite, kad wysko gausite
pas
WINCA JUNAL
Mt. Carmel Pa.

Kromas
Su walgomaja dalikaja (groserys)
—Franciszkaus Bobkaucko—
SHAMOKIN Pa.
*Ant * Commerce * Ulicżes*
Tejpos-gi
Szipkortes
Parsyduoda ant gereuzu łajwu už pige preke. Rodas wysokes gausyte pas:
Juso prietelis
Fr. Bobkaucka.

Jonas Klafeta.
— Isz SZAMOKU gerauses —
Agentas
Szifkorczia ant grejczeusu ir pujkeusu akrotu Europos ir isz Europos, Tejpos-gi sunczu pyningu su wysas dalys swieto.
Atejkite pas mane o pigeus gausyte kajp pas Anglykus.
Juso prietelis
Jonas KLAFETA.
Shamokin, Pa.

WIRAJ
SZTORNIKAJ
Jago rejkałaujete in sawo KRAUTUWE (KROMA) dajktu in sztora tada pirkite pas
Williamson'a ic Wallace
210 East Market Str.
WILKES-BARRE PA.
Tenaj galima gaut ka no gereusiu ir szwieżeusiu taworu wałgomu ir kitoniszku dajktu.

DRUKARNE!
"Wienibes Lietuwniku"!
—PLYMOUTH, PA.—
Tejp ira intajsita jog gali drukawotie wyska, kas tik darba jos pryguli, ira ŁOCNOS MASZYNOS, LITARU wysokiu dydele dangibe, drukawojesi aprycz
„Wienibe Lietuwniku,"
wysokios konstytucyjos, Knigos deł tworszczistu, abgarsinimus, tykietus, gromatas praszanczias ant wesejlos ir t. t.
—Wysokiuose lieżuwiuose, kajp:—
Lietuwiszkaj, lenkiszkaj, angielskaj, wokiszkaj maskoliszkaj, italioniszkaj, francuzyszkaj ir t. t.

B. F. Barnum
Tikietu agentas, ADAMS EXPRESS OFFICE ant uliczes 4 North Main
WILKES—BARRE PA.
Parduoda tiketus ant geležinio kelo ant wysu kelu o ipacz in Colorado kur wysada ira darbo ir mokestis dydele.

KromaS
DEL BROLU LIETUWNIKU
wałgomu daliku ir darbui drabuzu. Turi ta wilti kad mu brolej noredamy pyrkt kokio
—dajkta—
atejs pas mane
o asz storawoguosy kożna nora lezpildint ka tejsyngeuse. Paminkite kad giwen ant:
Shamokin Str. Nr. 9
Juso prietelis ir Brolis.
Juozapas Majauckas

ANT. PAJAUIS
BANKIERIS
Kas tury kiek PYNIGU, o noretu juos patalpint saugio vietoje kad jam ne prażutu, teguł patalpina pas mano BANKOJE.
Tejpos-gi randasy dydele zopostis wysokiu pyningu del Izmajnimo, kajpo taj: Rusijos Lenkiszkos markos, Austryjokiszki guldenai, Francuzyszki frankai ir t. t.
Jago katras atsyweża isz użmares PYNINGUS, tuos tejpos-gi permajnau ant amerykaniszkos.
Sunczu pyningus in wysas dalis swieto tiesog in namus.
O tejposgi iżduodu SZIFKORTES ant wysu liniju ant pujkeusu ir druczeusu ŁAJWU.

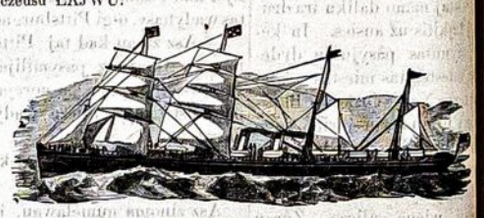

Wyskas tejsyngaj ejna
Ne użmirszkite
ANTANAS PAJAUIS
128 ir 129 Main str. PLYMOUTH Pa.

DYDELYS KROMAS!
"Turnishing Goods"
—Wysokiu dajktu kajpo taj:—
marszkiniu
wyłnoniu
audekliniu
panczeku
petneszu
wysokiu dajktu kokiu tik zmogiij prirejke.
Ganzyte pas—
Chas. CASPER & Son
103 NORTHAMPTON Str.
Wilkes-Barre, Pa.

Jago katras rejkałaujete in sawo dajktu kajpo taj:
ŁOWU, STAŁU, KRESU
SOFKU, WIGIU
ir kitokiu staloryszku dajktu, taj tuos ganzyte nopigeuse pas:
O'Neill Bros.
SHENANDOAH. PA.
Galima isz daugumo pasyrynkt. Mokydys pujkus ir darbas geras.
Atejkite o sawo żingsniu ir gajłausite.
RANDASY TEJPOS-GI PUJKUS
Grabaj ir pygeusy
ne kajp kitur.

Lietuwiszkas ir Lenkiszkas kromas!
C. H. Radzewicze.
35 E. CENTER Str. Shenandoah, Pa.
Turi wysokiu gatunku MYŁTU dydele krautuwe, tejposgi mesu wysokiu Kumpiu, Deszreli rukitu, Cukraus, Kawos, Arbatos ir wysko ko tik gera gaspadine rejkałauje, tejsyngaj woga ir ka pigiause parduoda. Tejposgi wysokiu cejkiu Ziegoriu ir ziegorelu ir wysko, ko tik rejkalaujesy.
CYGARAJ! TABAKAS! tu ne giriu, ale patis rukite jej pasakisite kad dumelis gardus.
Ne użmirszkite kad to wysko gausite pas mane.

Szifkortes!

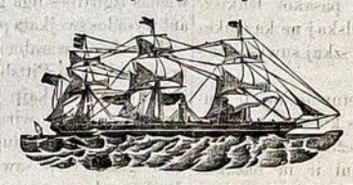

Szifkortes!

Galima tejpos-gi pas mane gautie pirkt szipkorcziu ant pujkeusiu ir grejczeusiu akrotu. Pabaudikite pyrma atejtie pas mane pakolej ejsyte pas koki amerykona.
Charles Radziewicziu,
SHENANDOAH, PA

Pas M. SZMERAUCKA
SHENANDOAH Pa.
UŻEJGA DEŁ BROLU
—Lietuwniku.—
Ten można gaut: szalto ałuczio,
Arielkeles ir gero winuczio;
Cygaraj isz paczios Turkijos,
O smokas, kożnam pasydabos.
Ne toli Kazimiero Radzewiczaus.
Praszau atłankitie.
M. Szmerauckas.

HOTELYS
Lietuwyszkas
ANDRIEJAUS STANKEWICZEUS
Ant uliczes MAIN
SHENANDOAH, Pa.
Pujkeuse użejga deł LIETUWNIKU o gerimu ne rejke girt, ba patis giresy isz sawo gerumo.
Kożnas wienas atłankikite,
O to wysko pabandikite.

Dydelys składas
Wysokiu arielku ir likieriu pas
J. Matuly
SHENANDOAH, - PA.
Randasy pujkeusy Gerimaj kajpo taj: ARIEŁKA, WINAS, AŁUS ir t. t. ir galima gaut kwortomis ir gorczejs už pigeuse preke o gera miera.

UŻEJGA gereuse deł LIETUWNIKU pas
Juoza Zablacka
MAHANOY CITY PA.
Randasy gera ARIEŁKA, AŁUS ir wysoki Likierej, o tejpos-gi CYGARAJ pujkus. isz Turkijos pargabety o dumelis tejp swejkas kad gido kosuli.